

ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วย
การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
การมีส่วนร่วมของประชาชน
และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม
ในลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

Regional Agreement on Access to Information, Public Participation and Justice in Environmental Matters in Latin America and the Caribbean

*เอกสารฉบับนี้แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเพื่อเผยแพร่ความรู้เท่านั้น
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่รับผิดชอบต่อความเสียหาย ข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง
หรือความไม่สมบูรณ์ใด ๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม
ในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน*

องค์การสหประชาชาติ

พ.ศ. 2561 (ค.ศ. 2018)

*เอกสารฉบับนี้แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเพื่อเผยแพร่ความรู้เท่านั้น
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่รับผิดชอบต่อความเสียหาย ข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง
หรือความไม่สมบูรณ์ใด ๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

ความตกลงระดับภูมิภาคว่าด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความยุติธรรมใน เรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

ภาคีแห่งความตกลงฉบับนี้

ระลึกถึงการรับรองปฏิญญาว่าด้วยการใช้หลักการข้อที่ 10 ของปฏิญญาริโอ ในที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจัดขึ้น ณ นครริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) อีกทั้งยืนยันถึงความมุ่งมั่นต่อสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมและความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องสร้างพันธสัญญาเพื่อ รับรองการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างเหมาะสม และประกาศความสมัครใจที่จะเริ่มปฏิบัติตามกระบวนการสำรวจความเป็นไปได้ในการรับรองตราสารระดับภูมิภาค

ยืนยันอีกครั้งถึงหลักการข้อที่ 10 ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) ซึ่งกำหนดไว้ว่า “วิธีการรับมือกับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด คือ ความร่วมมือของประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนในทุกระดับ ในระดับชาติ แต่ละบุคคลย่อมเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างเหมาะสม อันได้แก่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวัตถุดิบธรรมชาติและกิจกรรมในชุมชน รวมถึงโอกาสการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ รัฐต้องสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างความรู้แก่สาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารไว้บริการอย่างแพร่หลาย อีกทั้งต้องจัดให้มีการเข้าถึงกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและคดีปกครอง ประกอบด้วยเรื่องการชดเชยความเสียหายและการเยียวยา

เน้นย้ำว่าสิทธิการเข้าถึงมีลักษณะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ดังนั้น แต่ละสิทธิและทุกสิทธิจึงสมควรได้รับการส่งเสริมและให้มีการปฏิบัติตามทั้งแบบบูรณาการและแบบสมดุล

เชื่อว่าสิทธิการเข้าถึงมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประชาธิปไตย การพัฒนาอย่างยั่งยืน และสิทธิมนุษยชน

ยืนยันอีกครั้งถึงความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและระลึกถึงตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่เน้นย้ำให้ทุกรัฐต้องรับผิดชอบในการให้ความเคารพ คุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างใด ๆ ทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือเรื่องอื่น ๆ ชาติกำเนิดหรือที่มาทางสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานภาพอื่น ๆ

พร้อมทั้งยืนยันอีกครั้งถึงหลักการทั้งปวงแห่งปฏิญญาของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) และปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992)

ระลึกถึงปฏิญญาของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ แผนปฏิบัติการ 21 โครงการที่อนุวัติตามแผนปฏิบัติการ 21 ปฏิญญาบาร์โบโดส และแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ปฏิญญามอริเชียส และยุทธศาสตร์มอริเชียสเพื่อการอนุวัติตามแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์กว่าด้วยการพัฒนาอย่าง

ยั่งยืน แผนการดำเนินงานของที่ประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน และแนวทางการปฏิบัติด้วยวิธีการเร่งรัด (SAMOA Pathway) สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก (SIDS)

ระลึกถึงอีกด้วยว่าเอกสารผลการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งจัดขึ้น ณ นครริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ได้รับการขนานนามว่าเป็น “อนาคตที่เราต้องการ” โดยในบรรดาข้อกำหนดหลายประการที่อ้างถึงในหลักการข้อที่ 10 แห่งปฏิญญาริโอ ประมุขแห่งรัฐและผู้นำรัฐบาล รวมทั้งผู้แทนระดับสูงได้รับทราบวาทะที่ประชาธิปไตย ธรรมชาติ และหลักนิติธรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย เป็นเรื่องสำคัญสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับชาติและระดับสากล รวมถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและครอบคลุม การพัฒนาทางสังคม การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการขจัดความยากจนและความหิวโหย ยังเน้นให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวาง และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและคดีปกครองนั้นมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น และระดับท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

พิจารณาข้อมติ 70/1 ของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558 เรื่อง “การปรับเปลี่ยนโลกของเรา: วาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน 2030” ซึ่งที่ประชุมได้รับรองชุดเป้าหมายและเป้าประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งผูกพันระดับสากลและมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์แบบ ส่งผลกระทบต่อครอบคลุมในวงกว้าง และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งที่ประชุมยังยืนยันถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้บรรลุถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 มิติ คือ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและบูรณาการ

ยอมรับแนวคิดพหุวัฒนธรรมของภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และประชาชนในภูมิภาคนี้

อีกทั้งยอมรับงานสำคัญของประชาชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านประชาธิปไตย การเข้าถึงสิทธิและการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐานของประชาชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องนี้

ตระหนักถึงความท้าทายที่เกิดขึ้นในความตกลงระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค การบัญญัติกฎหมายภายใน และแนวปฏิบัติเรื่องสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมและเสริมสร้างความเข้มแข็งการเจรจา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือทางวิชาการ การศึกษา และการสร้างความตระหนักรู้ ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อการใช้สิทธิการเข้าถึงได้อย่างเต็มที่ทั้งในระดับสากล ระดับภูมิภาค ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับท้องถิ่น

ตกลงใจที่จะดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึงอย่างเต็มที่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งการสร้างและการเสริมสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือ

ได้เห็นชอบ ดังนี้

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

ความตกลงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันการปฏิบัติอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างและการเสริมสร้างขีดความสามารถและความร่วมมือ การมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนในการคุ้มครองสิทธิของทุกคนทั้งรุ่นปัจจุบันและอนาคตให้ได้ดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ 2

คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งหมายของความตกลงฉบับนี้

- (ก) “สิทธิการเข้าถึง” หมายถึง สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม
- (ข) “หน่วยงานที่มีอำนาจ” สำหรับความมุ่งหมายของข้อ 5 และ ข้อ 6 แห่งความตกลงฉบับนี้ หมายถึง หน่วยงานภาครัฐใด ๆ ที่ใช้อำนาจ อำนาจหน้าที่ และปฏิบัติการเพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รวมถึงองค์กร องค์กร หรือหน่วยงานอิสระที่รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือควบคุม ไม่ว่าจะโดยอาศัยอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น ๆ กำหนดหรือไม่ และองค์กรเอกชนที่รับเงินทุนช่วยเหลือหรือผลประโยชน์จากภาครัฐ (ทั้งทางตรงและทางอ้อม) หรือองค์กรที่ปฏิบัติภาระหน้าที่และให้บริการสาธารณะตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับเงินทุนช่วยเหลือหรือผลประโยชน์จากภาครัฐที่ได้รับมา หรือที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่และให้บริการสาธารณะซึ่งได้มีการดำเนินการ
- (ค) “ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม” หมายถึง ข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่อยู่ในรูปแบบการเขียน ภาพ เสียง อิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในรูปแบบอื่นใด อันเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมพร้อมองค์ประกอบ และทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับความเสียด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบไม่พึงประสงค์ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยกระทบหรืออาจจะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตลอดจนการคุ้มครองและการจัดการสิ่งแวดล้อม
- (ง) “สาธารณะ” หมายถึง บุคคลทั่วไปหรือนิติบุคคลจำนวนหนึ่งคนหรือมากกว่า และสมาคม องค์กร หรือกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นโดยบุคคลทั้งหลายนั้นซึ่งเป็นพลเมืองของชาติหรือต้องอยู่ภายใต้เขตอำนาจแห่งรัฐของภูมิภาค
- (จ) “บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางและอ่อนแอต่ออันตราย” หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการใช้สิทธิการเข้าถึงตามที่รับรองไว้ในความตกลงฉบับนี้

อันเนื่องมาจากสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบริบทระดับชาติของภาคีแต่ละฝ่าย และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

ข้อ 3

หลักการ

ภาคีแต่ละฝ่ายต้องยึดหลักการต่อไปนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้

- (ก) หลักความเสมอภาค และหลักการไม่เลือกปฏิบัติ
- (ข) หลักความโปร่งใส และหลักความรับผิดชอบ
- (ค) หลักการไม่ถดถอย และหลักการตระหนักถึงความก้าวหน้า
- (ง) หลักสุจริต
- (จ) หลักการป้องกัน
- (ฉ) หลักการระวังไว้ก่อน
- (ช) หลักการคำนึงถึงความเท่าเทียมระหว่างรุ่น
- (ซ) หลักการเปิดเผยมากที่สุด
- (ณ) หลักอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ
- (ญ) หลักความเสมอภาคทางอธิปไตยแห่งรัฐ และ
- (ฎ) หลักความเป็นตัวเอง (pro-persona)

ข้อ 4

บทบัญญัติทั่วไป

1. ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องรับประกันว่าทุกคนจะมีสิทธิดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และสิทธิมนุษยชนอันเป็นที่ยอมรับอย่างสากลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้
2. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่ามีการใช้สิทธิตามที่รับรองไว้ในความตกลงฉบับนี้อย่างอิสระ
3. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องรับรองมาตรการทางกฎหมาย กฎระเบียบ การปกครอง หรือมาตรการลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นไว้ในกรอบกฎหมายภายในประเทศ เพื่อประกันการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งความตกลงฉบับนี้
4. ด้วยจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนให้การใช้ความตกลงฉบับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการแสวงหาความรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึง
5. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าจะจัดให้มีการแนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือแก่สาธารณชน โดยเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางเพื่อส่งเสริมการใช้สิทธิการเข้าถึง
6. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของบุคคล สมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่ส่งเสริมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ด้วยการยอมรับและคุ้มครองบุคคล สมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น

7. ความตกลงฉบับนี้ต้องไม่มีบทบัญญัติที่จำกัดหรือเพิกถอนสิทธิหรือหลักประกันอื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้มากกว่าตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญของรัฐบาล หรือในความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดที่รัฐเป็นภาคีทั้งในปัจจุบันและอนาคต หรือบทบัญญัติที่ขัดขวางรัฐบาลในการยินยอมให้มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และความยุติธรรมในคดีด้านสิ่งแวดล้อมให้แพร่หลายยิ่งขึ้น
8. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องหาทางรับรองการตีความที่เอื้อประโยชน์สูงสุดสำหรับการได้รับและการเคารพสิทธิการเข้าถึงอย่างเต็มที่ในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้
9. เพื่อการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบใหม่ เช่น ข้อมูลเปิดซึ่งทำไว้เป็นภาษาต่าง ๆ ตามที่ใช้ในประเทศอย่างเหมาะสม อีกทั้งต้องไม่มีสภาพการณ์ใดที่บีบบังคับให้หรือทำให้การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์นำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อสาธารณะ
10. ภาคีทั้งหลายอาจส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งความตกลงฉบับนี้ได้ในที่ประชุมระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ตามข้อบังคับของแต่ละการประชุม

ข้อ 5

การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการครอบครอง การควบคุม หรือการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร ให้เป็นไปตามหลักการเปิดเผยมากที่สุด
2. การใช้สิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึง
 - (ก) การขอและการรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่มีอำนาจ โดยไม่ต้องมีการระบุถึงความสนใจเป็นพิเศษหรือการอธิบายเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสาร
 - (ข) การได้รับแจ้งจากให้ทราบในทันทีว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอไปนั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานที่มีอำนาจผู้รับเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารนั้นไว้หรือไม่ และ
 - (ค) การได้รับแจ้งสิทธิการคัดค้านและอุทธรณ์กรณีข้อมูลข่าวสารไม่ได้รับการจัดส่ง และการเรียกร้องขอใช้สิทธินี้
3. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องอำนวยความสะดวกแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือเริ่มตั้งแต่การจัดทำคำขอไปจนถึงการจัดส่งข้อมูลข่าวสาร การคำนึงถึงสภาพและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมภายใต้เงื่อนไขความเสมอภาค
4. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าบุคคลข้างต้นหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมถึงกลุ่มชนพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ ได้รับความช่วยเหลือในการจัดทำคำขอและได้รับคำตอบ

การปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

5. กรณีข้อมูลข่าวสารที่ขอไว้หรือส่วนของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่ได้รับการจัดส่งไปถึงผู้ยื่นคำขอ เนื่องด้วยระบบกฎหมายข้อยกเว้นภายในของประเทศนั้น หน่วยงานที่มีอำนาจต้องแจ้งการปฏิเสธให้ทราบอย่างเป็นลาย

ลักษณะอักษร โดยระบุถึงบทบัญญัติทางกฎหมายและเหตุผลที่เป็นการอธิบายให้เห็นถึงการตัดสินใจในแต่ละกรณี พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงสิทธิการคัดค้านและอุทธรณ์

6. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอาจได้รับการปฏิเสธตามกฎหมายภายในประเทศ ในกรณีที่ภาคีไม่มีระบบกฎหมาย ข้อยกเว้นภายในประเทศ ให้ภาคีนั้นนำข้อยกเว้นดังต่อไปนี้มาใช้บังคับ

- (ก) กรณีที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต ความปลอดภัย หรือสุขภาพของปัจเจกบุคคล
- (ข) กรณีที่การเปิดเผยจะส่งผลกระทบร้ายแรงต่อความมั่นคงแห่งชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือ การป้องกันประเทศ
- (ค) กรณีที่การเปิดเผยจะส่งผลกระทบร้ายแรงต่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมถึงสิ่งมีชีวิตชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์หรือถูกคุกคาม หรือ
- (ง) กรณีที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ชัดเจน น่าจะเป็นไปได้ และมีลักษณะเฉพาะที่จะเป็นภัยอันตรายอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกัน การสืบสวน และการดำเนินคดีอาญา

7. ระบบกฎหมายข้อยกเว้นเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงในพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของภาคีแต่ละฝ่ายโดยภาคีแต่ละฝ่ายต้องกระตุ้นให้มีการรับรองระบบกฎหมายข้อยกเว้นที่เอื้อต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

8. เหตุผลในการปฏิเสธต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และต้องมีการอธิบายและกำหนดการควบคุมบังคับใช้ไว้อย่างชัดเจน โดยการคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และต้องได้รับการตีความอย่างเคร่งครัด สำหรับภาระการพิสูจน์จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจ

9. กรณีมีการนำการประเมินผลประโยชน์สาธารณะมาใช้ หน่วยงานที่มีอำนาจต้องประเมินประโยชน์ของการไม่อนุญาตให้ข้อมูลข่าวสาร เปรียบเทียบกับผลประโยชน์สาธารณะจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร บนพื้นฐานของความเหมาะสม ความจำเป็น และความได้สัดส่วน

10. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารในเอกสารไม่ได้รับการยกเว้นทั้งหมดตามวรรค 6 ของบทบัญญัติข้อนี้ ต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ได้รับการยกเว้นแก่ผู้ขอรับข้อมูลข่าวสาร

เงื่อนไขที่ใช้บังคับในการจัดส่งข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

11. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องประกันว่ามีการจัดหาข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ตามรูปแบบที่ผู้ยื่นคำขอร้องขอ (ถ้ามี) กรณีไม่มีรูปแบบตามที่ร้องขอ ควรจัดข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ในรูปแบบเท่าที่มีอยู่

12. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องตอบคำขอข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับคำขอ หรือกฎหมายภายในประเทศอาจจะกำหนดไว้ให้ดำเนินการเร็วกว่านี้

13. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจขอขยายเวลาการตอบคำขอ เนื่องด้วยสภาวะข้อยกเว้นหรือเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ ต้องแจ้งเรื่องการขยายเวลาให้ผู้ยื่นคำขอทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนสิ้นสุดช่วงระยะเวลาตามที่กำหนดในวรรค 12 ของบทบัญญัติข้อนี้ การขยายเวลาดังกล่าวต้องไม่เกิน 10 วันทำการ

14. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจไม่ตอบภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรค 12 และวรรค 13 ของบทบัญญัติข้อนี้ ให้นำบทบัญญัติข้อ 8 วรรค 2 มาใช้บังคับ

15. ในกรณีหน่วยงานที่มีอำนาจผู้รับคำขอไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ต้องรีบแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการระบุว่าหน่วยงานใดที่อาจจะมีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว หากสามารถระบุได้ ทั้งนี้ อาจส่งคำขอต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

16. ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอหรือยังไม่เคยมีการจัดทำข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ พร้อมคำอธิบายภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรค 12 และ วรรค 13 ของบทบัญญัติข้อนี้

17. ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการเปิดเผยโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ตราบเท่าที่ไม่มีการขอทำสำเนาหรือการขอให้จัดส่ง ค่าใช้จ่ายในการทำสำเนาและค่าจัดส่งให้เป็นไปตามระเบียบวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานผู้มีอำนาจกำหนด ค่าใช้จ่ายดังกล่าวต้องสมเหตุสมผลและมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และสามารถยกเว้นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ยื่นคำขอที่ถือว่าเป็นบุคคลในสถานการณ์เปราะบาง หรือเป็นผู้ได้รับการรับรองให้ยกเว้นค่าใช้จ่ายเป็นกรณีพิเศษ

กลไกการกำกับดูแลอิสระ

18. ภาคิแต่ละฝ่ายต้องจัดตั้งหรือกำหนดองค์กรหรือสถาบันที่เป็นกลางซึ่งเป็นองค์กรอิสระและมีเสรีภาพ จำนวน 1 องค์กรหรือมากกว่า เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบความสอดคล้องกับกฎระเบียบ ติดตาม รายงาน และประกันสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ภาคิแต่ละฝ่ายอาจจะพิจารณาการกำหนดและการเสริมสร้างอำนาจการลงโทษไว้ในขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กรหรือสถาบันที่กล่าวถึงข้างต้นอย่างเหมาะสมด้วย

ข้อ 6

การจัดทำและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาคิแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าหน่วยงานที่มีอำนาจได้จัดทำ รวบรวม เผยแพร่ และกระจายข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมอันเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานเท่าที่จะเป็นไปได้ตามทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ ในลักษณะเชิงรุก ในช่วงเวลาที่เหมาะสม สม่าเสมอ และเข้าใจง่าย อีกทั้ง ยังปรับข้อมูลข่าวสารนี้ให้เป็นปัจจุบันเป็นระยะและสนับสนุนการจำแนกแยกแยะและการกระจายข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมให้ถึงระดับพื้นที่และระดับท้องถิ่น ภาคิแต่ละฝ่ายต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

2. หน่วยงานที่มีอำนาจต้องพยายามเท่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ประมวลผลได้ และจัดทำไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ อีกทั้งไม่มีข้อจำกัดในการทำสำเนาหรือการใช้ตามกฎหมายภายในประเทศ

3. ภาคิแต่ละฝ่ายต้องจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยพร้อมใช้งานจำนวนหนึ่งหรือหลายระบบ ซึ่งอาจรวมถึง

(ก) เนื้อหาของสนธิสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมาย และการดำเนินการทางปกครอง

(ข) รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

(ค) รายชื่อองค์กรที่มีอำนาจในเรื่องสิ่งแวดล้อม พร้อมระบุพื้นที่ดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน

- (ง) รายชื่อเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษและตำแหน่งที่ตั้ง
- (จ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและบริการทางระบบนิเวศ
- (ฉ) รายงานทางวิทยาศาสตร์ วิชาการหรือเทคโนโลยี การศึกษาและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษาและสถาบันการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนในประเทศหรือต่างประเทศ
- (ช) แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นเรื่องการสร้างขีดความสามารถระดับชาติ
- (ซ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและตราสารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่สามารถบังคับใช้ได้ และใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานภาครัฐออกให้
- (ณ) รายการโดยประมาณของขยะมูลฝอยจำแนกตามประเภท และถ้าเป็นไปได้ให้จำแนกตาม ปริมาณที่ตั้งและปี และ
- (ญ) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการลงโทษทางปกครองในเรื่องสิ่งแวดล้อม

ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่ามีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยมีลักษณะที่สามารถเข้าถึงบุคคลทุกคนได้ และให้บริการข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และสื่อที่มีการอ้างอิงพิกัดทางภูมิศาสตร์ ตามความเหมาะสม

4. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษโดยให้ครอบคลุมสารมลพิษทั้งทางอากาศ ทางน้ำ ในดิน และใต้ผิวดิน รวมทั้งวัสดุและของเสียในเขตอำนาจศาล การจัดทำทำเนียบนี้จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นระยะตามกำหนด

5. ภาคีแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าในกรณีมีภัยคุกคามซึ่งหน้าอันกระทบต่อสาธารณสุขหรือสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่มีอำนาจต้องเปิดเผยและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องตรงกับประเด็นปัญหาทั้งหมดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานผ่านช่องทางที่มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยทันที ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนนำมาตราการไปใช้เพื่อป้องกันหรือจำกัดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ภาคีแต่ละฝ่ายต้องพัฒนาและปฏิบัติตามระบบการแจ้งเตือนล่วงหน้าโดยการใช้กลไกที่มีอยู่

6. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จะส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นการเฉพาะ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องพยายามที่จะประกันว่าหน่วยงานที่มีอำนาจได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำขึ้นเป็นภาษาต่าง ๆ ตามที่ใช้อยู่ในประเทศนั้น และเตรียมจัดทำรูปแบบทางเลือกซึ่งเป็นที่เข้าใจได้ง่ายสำหรับกลุ่มบุคคลเหล่านั้นเพื่อการใช้ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

7. ภาคีแต่ละฝ่ายควรใช้ความพยายามให้ถึงที่สุดที่จะตีพิมพ์และเผยแพร่รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมระดับชาติตามกำหนดช่วงเวลาอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่เกินห้าปี รายงานดังกล่าวอาจจะประกอบไปด้วย

- (ก) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งแสดงข้อมูลเชิงปริมาณด้วย หากเป็นไปได้

- (ข) การปฏิบัติระดับชาติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามภาระผูกพันตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม
- (ค) ความก้าวหน้าในการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิการเข้าถึง และ
- (ง) ความตกลงเพื่อความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม และภาคเอกชน

รายงานดังกล่าวต้องจัดทำขึ้นในลักษณะที่เข้าใจง่ายให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบต่าง ๆ และมีการกระจายผ่านช่องทางที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงทางวัฒนธรรม ภาควิชาแต่ละฝ่ายอาจจะเชิญประชาชนให้เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนในรายงานเหล่านี้

8. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนให้มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นอิสระ ที่คำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่ผ่านความเห็นชอบร่วมกันในระดับชาติและระดับสากล ตลอดจนคำนึงถึงตัวชี้วัดร่วม โดยมุ่งเน้นการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคืบหน้าของการดำเนินนโยบายระดับชาติด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรลุความมุ่งมั่นระดับชาติและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในการทบทวนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย

9. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในสัมปทาน สัญญา ข้อตกลง หรือหนังสืออนุญาตที่ออกให้ อันประกอบด้วยการใช้สินค้า บริการ หรือทรัพยากรสาธารณะ โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ

10. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าผู้บริโภคและผู้ใช้ทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นทางการ ตรงประเด็น และชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าและบริการด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลกระทบต่อสุขภาพ การสนับสนุนการผลิตอย่างยั่งยืน และรูปแบบการบริโภค

11. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องสร้างระบบการจัดเก็บและการจัดการเอกสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอตามกฎหมายเกณฑ์ที่ใช้บังคับ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ตลอดเวลา

12. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องนำมาตรการสำคัญตามกรอบกฎหมายหรือการบริหารเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปฏิบัติการและความเสี่ยงที่เป็นไปได้ขององค์กร ตลอดจนผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

13. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนบริษัทของรัฐและเอกชนตามขีดความสามารถของตน โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ เพื่อเตรียมการจัดทำรายงานความยั่งยืนที่สะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 7

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาควิชาแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจให้เกิดสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน และมุ่งมั่นดำเนินการความร่วมมือแบบเปิดกว้างและเชื่อมโยงทุกมิติในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อความมุ่งประสงค์นั้น บนพื้นฐานของกรอบการดำเนินงานที่มีลักษณะบังคับระหว่างประเทศ

2. ภาคแต่ละฝ่ายต้องประกันกลไกความร่วมมือของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบข้อหรือการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับโครงการและกิจกรรม และในกระบวนการอภิปรายอนุญาตอื่น ๆ ที่มีหรืออาจจะมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงกรณีที่จะกระทบต่อสุขภาพด้วย

3. ภาคแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ การปรับปรุงแก้ไข การตรวจสอบข้อ หรือการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน นอกเหนือจากที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้ อันเกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์สาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การวางแผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ กฎ และระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน ซึ่งมีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4. ภาคแต่ละฝ่ายต้องยอมรับมาตรการเพื่อประกันว่าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการพิจารณาที่ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบได้ อันมีส่วนช่วยสนับสนุนกระบวนการดำเนินงาน ในทำนองเดียวกันนั้น ภาคแต่ละฝ่ายต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนในช่วงเวลาที่เหมาะสม และครอบคลุมรอบด้านให้แก่ประชาชนอันจะส่งผลต่อสิทธิการเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

5. ระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนจะระบุกรอบเวลาที่เหมาะสมไว้ โดยให้เวลาเพียงพอสำหรับการแจ้งให้ประชาชนทราบ และการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ประชาชนควรได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การเขียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การพูด และวิธีการตามจารีตประเพณี โดยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจง่าย ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

- (ก) ประเภทและลักษณะของการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา และควรใช้ภาษาที่ไม่ใช่เชิงเทคนิคตามความเหมาะสม
- (ข) หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการตัดสินใจ พร้อมทั้งหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ค) ระเบียบวิธีปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่คาดการณ์ได้ ประกอบด้วย วันที่เริ่มต้นและสิ้นสุดกระบวนการ กลไกสำหรับการมีส่วนร่วมกรณีที่ยังคงใช้ วันและสถานที่ของการปรึกษาหารือสาธารณะหรือการประชาพิจารณ์ และ
- (ง) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถให้ข้อมูลข่าวสารในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาได้ และระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อการขอข้อมูลข่าวสาร

7. สิทธิของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมต้องรวมถึงโอกาสในการนำเสนอข้อสังเกตผ่านช่องทางที่เหมาะสมตามสถานการณ์ของกระบวนการ ก่อนการยอมรับข้อตัดสินใจมาปฏิบัติ หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพิจารณาผลลัพธ์ของกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างรอบคอบ

8. ภาคแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่าประชาชนได้รับแจ้งข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลาที่เหมาะสมทันทีที่มีการตัดสินใจ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ รวมถึงระบุว่ามีหรือนำข้อสังเกตของประชาชนมาใช้ในการพิจารณาอย่างไร ข้อตัดสินใจและที่มาต้องได้รับการเปิดเผยสู่สาธารณะและสามารถเข้าถึงได้

9. การเผยแพร่ผลการตัดสินใจอันเป็นผลมาจากการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมควรดำเนินการด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้วิธีการเขียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการพูด และวิธีการตามจารีตประเพณี โดยมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ออกไปนั้นควรประกอบด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติที่กำหนดเพื่ออนุญาตให้ประชาชนลงมือปฏิบัติงานด้านการปกครองและความยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง
10. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขที่นำมาปรับใช้กับลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และเพศของประชาชน
11. ในกรณีประชาชนผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงใช้ภาษาหลักที่ต่างไปจากภาษาทางการ หน่วยงานที่มีอำนาจของรัฐต้องทำให้แน่ใจว่าได้อำนวยความสะดวกในการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมแก่บุคคลเหล่านั้น
12. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมและการเจรจาระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตามข้อบังคับการประชุมว่าด้วยการมีส่วนร่วมในแต่ละการประชุม ทั้งนี้ ตามความเหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ อีกทั้งยังต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับชาติว่าด้วยเรื่องในเวทีการประชุมด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยให้เป็นไปตามความเหมาะสม
13. ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องสนับสนุนการจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการปรึกษาหารือเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือการใช้สถานที่ที่มีอยู่แล้วซึ่งเป็นสถานที่ที่กลุ่มบุคคลและภาคส่วนที่แตกต่างหลากหลายสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมการให้ความสนใจเรื่องความคิดเห็นและความรู้ที่แตกต่างกันไปจากความรู้ การเสวนา และการปฏิสัมพันธ์ระดับท้องถิ่น ตามความเหมาะสม
14. หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพยายามบ่งชี้และสนับสนุนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบางให้เข้าสู่กลไกการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ในช่วงเวลาที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ด้วยความมุ่งประสงค์เหล่านี้ จึงต้องมีการพิจารณาวิธีการและรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจัดอุปสรรคการมีส่วนร่วม
15. ในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ ภาครัฐแต่ละฝ่ายต้องประกันว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายภายในประเทศ และพันธกรณีระหว่างประเทศอันเกี่ยวข้องกับสิทธิของกลุ่มชนพื้นเมืองและชุมชนระดับท้องถิ่น
16. หน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐต้องพยายามบ่งชี้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลกระทบหรืออาจจะส่งผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม และต้องส่งเสริมการปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจงเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มดังกล่าว
17. เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อมที่อ้างถึงในวรรค 2 ของข้อนี้ อย่างน้อยต้องทำให้ข้อมูลข่าวสารต่อไปนี้เป็นข้อมูลสาธารณะ

(ก) การอธิบายเรื่องขอบเขตที่ได้รับอิทธิพล และลักษณะทางกายภาพและทางเทคนิคของโครงการหรือกิจกรรมที่เสนอ

- (ข) การอธิบายเรื่องผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโครงการหรือกิจกรรม และเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อมสะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
- (ค) การอธิบายเรื่องมาตรการที่คาดการณ์ได้เกี่ยวกับผลกระทบเหล่านั้น
- (ง) บทสรุปของข้อ (ก) (ข) และ (ค) ของวรรคนี้ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่มีลักษณะทางวิชาการ
- (จ) รายงานและความคิดเห็นภาครัฐขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่เสนอต่อหน่วยงานที่มีอำนาจภาครัฐเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
- (ฉ) การอธิบายเรื่องเทคโนโลยีที่มีพร้อมไว้ใช้งานและสถานที่ตั้งทางเลือกสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีการประเมินผล ทั้งนี้ ในกรณีที่มีข้อมูล และ
- (ณ) การปฏิบัติเพื่อติดตามการดำเนินงานตามมาตรการการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าว

การให้บริการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวข้างต้นแก่ประชาชนตามข้อ 5 วรรค 17 ของความตกลงฉบับนี้ ต้องไม่คิดค่าใช้จ่าย

ข้อ 8

การเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม

1. ภาคแต่ละฝ่ายต้องประกันสิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อมตามหลักประกันของกระบวนการอันชอบธรรม
2. ภาคแต่ละฝ่ายต้องแน่ใจในการเข้าถึงกลไกความยุติธรรมและการปกครองเพื่อคัดค้านและอุทธรณ์ ในกรอบกฎหมายภายในประเทศของตนในส่วนของเนื้อหาสาระและระเบียบวิธีปฏิบัติ ดังนี้
 - (ก) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม
 - (ข) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องสิ่งแวดล้อม และ
 - (ค) คำตัดสิน การปฏิบัติ หรือการละเว้นการปฏิบัติใด ๆ ที่ส่งผลกระทบหรือสามารถส่งผลกระทบร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม หรือที่ละเมิดต่อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อประกันสิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมในเรื่องสิ่งแวดล้อม ภาคแต่ละฝ่ายต้องพิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ ของตน ดังนี้
 - (ก) องค์กรแห่งรัฐที่มีอำนาจในการเข้าถึงความรู้ความชำนาญในเรื่องสิ่งแวดล้อม
 - (ข) ระเบียบวิธีปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสม เป็นสาธารณะ และมีความเป็นกลาง ต้องมีค่าใช้จ่ายไม่สูงเกินไป

- (ค) การดำเนินคดีของรัฐในการป้องกันสิ่งแวดล้อมที่มีผลในทางปฏิบัติเป็นวงกว้างซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ
- (ง) ความเป็นไปได้ในการจัดลำดับมาตรการชั่วคราวเพื่อการระงับไว้ก่อนล่วงหน้า เพื่อป้องกัน ยับยั้งชั่วคราว บรรเทา หรือฟื้นฟูสภาพจากความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม
- (จ) มาตรการสนับสนุนการสืบพยานหลักฐานความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมตามความเหมาะสมเท่าที่จะสามารถบังคับใช้ได้ เช่น การทำให้ภาระการพิสูจน์ตกแก่คู่ความฝ่ายตรงข้าม และภาระการพิสูจน์แบบพลวัต
- (ฉ) กลไกเพื่อปฏิบัติตามและบังคับใช้คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- (ช) กลไกการชดเชยในกรณีที่สามารถบังคับใช้ได้ เช่น การฟื้นฟูกลับสู่สภาพเดิมก่อนที่จะเกิดความเสียหาย การบูรณะซ่อมแซม ค่าสินไหมทดแทน หรือการชำระเงินสำหรับโทษปรับ การชดเชย การรับประกันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก ความช่วยเหลือสำหรับบุคคลผู้ได้รับผลกระทบ และตราสารทางการเงินเพื่อสนับสนุนการชดเชย

4. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความยุติธรรมในคดีด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน ภาศึแต่ละฝ่ายควรกำหนด

- (ก) มาตรการการลดหรือขจัดอุปสรรคการใช้สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรม
- (ข) แนวทางการเผยแพร่สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมและระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจถึงประสิทธิผลของการเผยแพร่
- (ค) กลไกจัดระบบและเผยแพร่คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองตามความเหมาะสม
- (ง) การใช้ประโยชน์การล่ามและการแปลภาษา ที่ไม่ใช่ภาษาทางการกรณีมีความจำเป็นเพื่อการใช้สิทธิ

5. เพื่อให้สิทธิการเข้าถึงความยุติธรรมบังเกิดผล ภาศึแต่ละฝ่ายต้องตอบสนองความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ได้ด้วยการสร้างกลไกการสนับสนุนอย่างเหมาะสม ได้แก่ ความช่วยเหลือทางวิชาการและทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

6. ภาศึแต่ละฝ่ายต้องทำให้แน่ใจว่า คำตัดสินของศาลและคำสั่งทางปกครองที่นำมาใช้ในคดีด้านสิ่งแวดล้อมและคดีที่มีมูลเหตุอันเป็นที่มาของกฎหมายได้มีการอธิบายไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

7. ภาศึแต่ละฝ่ายต้องส่งเสริมกลไกการระงับข้อพิพาททางเลือกในคดีด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม หรือวิธีการอื่น ที่ป้องกันไม่ให้เกิดกรณีพิพาทหรือระงับกรณีพิพาทดังกล่าว

ข้อ 9

นักปกป้องสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อม

1. ภาคแต่ละฝ่ายต้องประกันความปลอดภัยและการสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรให้สามารถส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อให้สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระปราศจากการคุกคาม การบังคับ และการขาดความมั่นคงปลอดภัย
2. ภาคแต่ละฝ่ายต้องถือใช้มาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อยอมรับ คัดกรอง และส่งเสริมสิทธิทุกประเภทของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ สิทธิในชีวิต สิทธิในบูรณภาพส่วนบุคคล เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก การชุมนุมและการสมาคมโดยสงบ และการเคลื่อนไหวโดยเสรี ตลอดจนความสามารถในการใช้สิทธิการเข้าถึง การคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน หลักรัฐธรรมนูญและแนวคิดพื้นฐานของระบบกฎหมายของประเทศ
3. ภาคแต่ละฝ่ายต้องใช้มาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อป้องกัน ตรวจสอบ และลงโทษการโจมตี ภัยคุกคาม หรือการข่มขู่ ซึ่งทำให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนในด้านสิ่งแวดล้อมได้รับความเดือดร้อน ขณะที่กำลังใช้สิทธิตามที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้

ข้อ 10

การเสริมสร้างขีดความสามารถ

1. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ ภาคแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการสร้างและเสริมสร้างขีดความสามารถระดับชาติ บนพื้นฐานของลำดับความสำคัญและความจำเป็นของประเทศ
2. ภาคแต่ละฝ่ายอาจใช้มาตรการต่อไปนี้ โดยให้สอดคล้องกับขีดความสามารถของประเทศ
 - (ก) อบรมหน่วยงานและข้าราชการเรื่องสิทธิการเข้าถึงด้านสิ่งแวดล้อม
 - (ข) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายสิ่งแวดล้อม และโครงการสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึงและการเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับข้าราชการของรัฐ ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการฝ่ายปกครอง สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนักกฎหมาย
 - (ค) จัดหาเครื่องมือและทรัพยากรให้แก่สถาบันและองค์กรที่มีอำนาจอย่างเพียงพอ
 - (ง) ส่งเสริมการศึกษาอบรมและสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยนอกเหนือจากวิธีการอื่น ให้ดำเนินการผ่านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องสิทธิการเข้าถึงให้แก่นักเรียนในทุกระดับการศึกษา
 - (จ) พัฒนามาตรการเฉพาะสำหรับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง เช่น การจัดให้มีล่ามและนักแปลภาษาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาทางการในกรณีจำเป็น
 - (ฉ) รับทราบความสำคัญของสมาคม องค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่ให้การอบรมแก่ประชาชน หรือสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิการเข้าถึง และ
 - (ช) เสริมสร้างขีดความสามารถในการรวบรวม เก็บรักษา และประเมินข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อ 11

ความร่วมมือ

1. ภาศึท้ห้ลหยต้งร่วมือกันเสริมสร้างขีดความสามารถระดับชาติของตนให้เข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ภาศึท้ห้ลหยต้งพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็กจากภูมิภาคละตินอเมริกาและแคริบเบียน
3. ด้วยความมุ่งหมายในการดำเนินการตามวรรค 2 ของข้อนี้ ภาศึท้ห้ลหยต้งส่งเสริมกิจกรรมและกลไกต่าง ๆ เช่น
 - (ก) การเสวนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ ความช่วยเหลือทางเทคนิค การศึกษา และสถานที่สังเกตการณ์
 - (ข) การพัฒนา การแบ่งปัน และการดำเนินการให้เป็นไปตามสื่อและโครงการการศึกษา การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรู้
 - (ค) การแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณโดยความสมัครใจ แนวทางการปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติที่ดี และเป็นมาตรฐาน และ
 - (ง) คณะกรรมการ สภา และที่ประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาจากหลายภาคส่วนเพื่อหารือเรื่องกิจกรรมและลำดับความสำคัญของความร่วมมือ
4. ภาศึท้ห้ลหยต้งสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนกับรัฐในภูมิภาคอื่น องค์การระหว่างรัฐบาล องค์การพัฒนาเอกชน องค์การวิชาการ และองค์การเอกชน ตลอดจนองค์การภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้
5. ภาศึท้ห้ลหยยอมรับว่าความร่วมมือและการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารระดับภูมิภาคต้องได้รับการส่งเสริมในทุกด้านของกิจกรรมที่ผิดกฎหมายอันส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ 12

หน่วยงานส่วนกลาง

ภาศึท้ห้ลหยต้งมีหน่วยงานส่วนกลางด้านสิทธิการเข้าถึงซึ่งเป็นหน่วยงานเสมือนจริงและสามารถเข้าถึงได้ในระดับสากล บริหารงานโดยคณะกรรมการการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Economic Commission for Latin America and the Caribbean) ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ และอาจรวมถึงมาตรการทางนโยบาย มาตรการทางปกครอง มาตรการทางกฎหมาย จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่ดี

ข้อ 13

การดำเนินการระดับชาติ

ภาศึแต่ละฝ่ายมุ่งมั่นที่จะจัดหาทรัพยากรสำหรับกิจกรรมระดับชาติที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีอันเกิดจากความตกลงฉบับนี้

ข้อ 14

กองทุนตามความสมัครใจ

1. กองทุนตามความสมัครใจก่อตั้งขึ้นโดยความตกลงนี้ เพื่อสนับสนุนการจัดหาเงินทุนในการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีเป็นผู้กำหนดภาระหน้าที่ของกองทุน
2. ภาคีทั้งหลายอาจร่วมกันบริจาคเงินช่วยเหลือโดยสมัครใจเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
3. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอาจหาทางที่จะให้ได้มาซึ่งเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ตามข้อ 15 วรรค 5 (ข) ของความตกลงฉบับนี้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้

ข้อ 15

การประชุมสมัชชาประเทศภาคี

1. การประชุมสมัชชาประเทศภาคีได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยความตกลงนี้
2. เลขานุการบริหารประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียนต้องเรียกประชุมสมัชชาประเทศภาคีครั้งแรกภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับตั้งแต่ความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ จากนั้น ที่ประชุมจะมีมติกำหนดช่วงเวลาจัดการประชุมสมัชชาฯ สมัยสามัญเป็นระยะสม่ำเสมอ
3. การประชุมสมัชชาประเทศภาคีสมัยวิสามัญต้องจัดขึ้นในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็น
4. ในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีครั้งแรก ที่ประชุมพึงปฏิบัติดังนี้
 - (ก) อภิปรายและรับรองข้อบังคับการประชุมโดยฉันทามติ รวมถึงวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมที่มีวาระสำคัญ และ
 - (ข) อภิปรายและรับรองบทบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้โดยฉันทามติ
5. ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีต้องตรวจสอบและส่งเสริมการดำเนินงาน และประสิทธิผลของความตกลงฉบับนี้เพื่อดำเนินการดังนี้
 - (ก) ที่ประชุมโดยฉันทามติให้จัดตั้งองค์กรสาขากรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้
 - (ข) ที่ประชุมต้องรับและพิจารณารายงานและข้อเสนอแนะจากองค์กรสาขา
 - (ค) ประเทศภาคีต้องแจ้งให้ที่ประชุมสมัชชาฯ ทราบถึงมาตรการที่ใช้ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
 - (ง) ที่ประชุมอาจจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับประเทศภาคีเกี่ยวกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้

- (จ) ที่ประชุมต้องจัดทำและรับรองพิธีสารภายใต้กรอบความตกลงฉบับนี้ตามความเหมาะสม เพื่อเตรียมการในเรื่องการลงนามภายหลัง การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ และการภาคยานุวัติ
- (ฉ) ที่ประชุมต้องตรวจสอบและรับรองข้อเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมความตกลงฉบับนี้ตามบทบัญญัติข้อ 20 ของความตกลงฉบับนี้
- (ช) ที่ประชุมต้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติและวิธีการระดมทรัพยากรทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้
- (ซ) ที่ประชุมต้องตรวจสอบและรับรองมาตรการเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ และ
- (ณ) ที่ประชุมต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ความตกลงฉบับนี้กำหนด

ข้อ 16

สิทธิในการออกเสียงลงคะแนน

ภาคีแต่ละประเทศมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียง

ข้อ 17

สำนักงานเลขาธิการ

1. เลขานุการบริหารประจำคณะกรรมการการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกาและแคริบเบียนต้องปฏิบัติหน้าที่ด้านเลขานุการตามความตกลงฉบับนี้กำหนด
2. สำนักงานเลขาธิการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 - (ก) เรียกประชุมและจัดการประชุมสมัชชาประเทศภาคีและองค์กรสาขา ตลอดจนให้บริการที่จำเป็น
 - (ข) ให้ความช่วยเหลือด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถแก่ประเทศภาคีตามที่มีการร้องขอ รวมถึงการแบ่งปันประสบการณ์และข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการจัดกิจกรรมตามข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 ของความตกลงฉบับนี้
 - (ค) กำหนดแผนการจัดการด้านการบริหารและการปฏิบัติตามสัญญาที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ภายใต้คำแนะนำทั่วไปของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี และ
 - (ง) ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการอื่นใดตามที่กำหนดในความตกลงฉบับนี้ และหน้าที่อื่นใดตามที่ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีกำหนด

ข้อ 18

คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานและการปฏิบัติตามความตกลง

1. คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานและการปฏิบัติตามความตกลง จัดตั้งขึ้นในฐานองค์กรสาขาของการประชุมสมัชชาประเทศภาคี เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานให้เป็นไปตามความตกลงฉบับนี้ และเพื่อส่งเสริมประเทศภาคีในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีต้องกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับโครงสร้างและภาระหน้าที่ของคณะกรรมการในการประชุมครั้งแรก

2. คณะกรรมการต้องมีคุณลักษณะของการเป็นที่ปรึกษาและมีความโปร่งใส ไม่มีลักษณะเป็นปรปักษ์ ไม่เกี่ยวข้องกับศาลหรือตุลาการ และไม่มีลักษณะเป็นการลงโทษ อีกทั้งยังต้องพิจารณาทบทวนการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ และจัดทำข้อเสนอแนะตามข้อบังคับการประชุมซึ่งที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีได้กำหนดไว้ อีกทั้งพิจารณาทบทวนการประกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประชุมที่สำคัญ และการให้ความสนใจเป็นพิเศษกับขีดความสามารถระดับชาติและสถานการณ์แวดล้อมของประเทศภาคี

ข้อ 19

การระงับข้อพิพาท

1. กรณีเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศภาคีสองประเทศ หรือมากกว่า เกี่ยวกับการตีความหรือการบังคับใช้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีดังกล่าวต้องหาทางออกด้วยการเจรจาหรือด้วยวิธีการระงับข้อพิพาทอื่นใดที่ประเทศภาคียอมรับให้นำมาใช้กับข้อพิพาท

2. กรณีมีการลงนาม การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ หรือการภาคยานุวัติความตกลงฉบับนี้ หรือในเวลาใดก็ตามหลังจากนี้ สำหรับกรณีที่ข้อพิพาทไม่อาจจะระงับได้ด้วยวิธีการตามวรรค 1 ของข้อนี้ ประเทศภาคีฝ่ายหนึ่งอาจแจ้งไปยังหน่วยงานหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความตกลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่าประเทศตนยอมรับวิธีการระงับข้อพิพาทข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งสองข้อต่อไปนี้เป็นสภาพบังคับที่สัมพันธ์กับประเทศภาคีใดที่ยอมรับพันธกรณีเดียวกัน ดังนี้

(ก) การเสนอข้อพิพาทเข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

(ข) การตัดสินชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการตามระเบียบวิธีการซึ่งที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีจะกำหนดขึ้น

3. กรณีที่ประเทศภาคีซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกันยอมรับวิธีการระงับข้อพิพาททั้งสองวิธีตามที่ปรากฏใน วรรค 2 ของข้อนี้ การดำเนินการอาจจะเพียงแค่ออข้อพิพาทนั้นไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หากประเทศภาคีไม่เห็นชอบเป็นอย่างอื่น

ข้อ 20

การแก้ไข

1. ประเทศภาคีอาจเสนอขอแก้ไขความตกลงฉบับนี้

2. การแก้ไขความตกลงฉบับนี้ต้องผ่านการรับรองของที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคี โดยสำนักงานเลขาธิการต้องแจ้งให้ประเทศภาคีทั้งหลายทราบถึงการแก้ไขตามที่ได้รับเสนอ เป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือนก่อนการ

ประชุมที่จะจัดขึ้นเพื่อรับรองการแก้ไขตามที่เสนอ สำนักงานเลขาธิการยังต้องแจ้งเรื่องการแก้ไขตามที่ได้รับ การเสนอไปยังผู้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ และแจ้งไปยังผู้เก็บรักษา (Depository) เพื่อเป็นข้อมูล

3. ประเทศภาคีทั้งหลายต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ข้อแก้ไขความตกลงฉบับนี้ที่เสนอมานับรุดันตามมติ กรณีที่ความพยายามดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จ การแก้ไขต้องผ่านการรับรองของที่ประชุมด้วยคะแนนเสียงข้างมาก จำนวนสามในสี่ของประเทศภาคีที่อยู่ออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุม

4. หน่วยงานหรือบุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความตกลงต้องแจ้งเรื่องการแก้ไขที่ผ่านความเห็นชอบไปยังประเทศ ภาคีทุกประเทศเพื่อการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบ

5. ต้องแจ้งให้ผู้เก็บรักษาเรื่องที่เป็นข้อพิพาททราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบความตกลงฉบับแก้ไข โดยความตกลงฉบับแก้ไขที่ผ่านการรับรองแล้วตามวรรค 3 ของ ข้อนี้ ต้องมีผลบังคับใช้แก่ประเทศภาคีที่ยินยอมผูกพันในความตกลงที่แก้ไขโดยให้มีผลบังคับเมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่ประเทศภาคีของความตกลงนี้จำนวนอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนที่มี ณ วันที่มีการรับรองการแก้ไข ได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้น การ บังคับใช้ความตกลงฉบับแก้ไขสำหรับประเทศภาคีที่ยินยอมผูกพันในความตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมจะมีผลบังคับ เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่ประเทศภาคีนั้นได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการให้ ความเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมเรียบร้อยแล้ว

ข้อ 21

การลงนาม การให้สัตยาบัน การยอมรับ การให้ความเห็นชอบ และการภาคยานุวัติ

1. ความตกลงฉบับนี้เปิดให้ประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ตามรายชื่อที่ปรากฏในภาคผนวก 1 ได้ลงนาม ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2563

2. รัฐที่ลงนามในความตกลงฉบับนี้ต้องดำเนินการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งได้ เปิดให้มีการภาคยานุวัติสำหรับประเทศในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ตามรายชื่อที่ปรากฏในภาคผนวก 1 ที่ยังไม่ได้ลงนามตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ปิดรับการลงนาม ทั้งนี้ ต้องมีการส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ และภาคยานุวัติสารไปยังผู้เก็บรักษา

ข้อ 22

การมีผลบังคับใช้

1. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่มีการส่งมอบภาคยานุวัติสาร ตราสารการ ยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารของรัฐลำดับที่ 11

2. สำหรับแต่ละรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน ยอมรับ หรือให้ความเห็นชอบความตกลงฉบับนี้ หรือยอมรับหลังจากการส่ง มอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารของรัฐลำดับที่ 11 ความ

ตกลงฉบับนี้ย่อมมีผลบังคับใช้เมื่อครบวันที่เก้าสิบ นับจากวันที่รัฐดังกล่าวได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ ตราสารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร

ข้อ 23

ข้อสงวน

ความตกลงฉบับนี้ไม่มีข้อสงวน

ข้อ 24

การถอนตัว

1. หลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้แก่รัฐภาคีใดครบ 3 ปี รัฐภาคีนั้นจะถอนตัวออกจากความตกลงเมื่อใดก็ได้ โดยการยื่นหนังสือแจ้งให้ทราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้เก็บรักษา
2. การถอนตัวดังกล่าวจะมีผลเมื่อครบ 1 ปี นับจากวันที่ผู้เก็บรักษาได้รับหนังสือแจ้งการถอนตัว หรือมีผลในวันถัดจากนั้นตามที่ระบุในหนังสือแจ้งการถอนตัว

ข้อ 25

ผู้เก็บรักษา

เลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้มีหน้าที่เก็บรักษาความตกลงฉบับนี้

ข้อ 26

ข้อความรับรองความถูกต้อง

ต้นฉบับของความตกลงนี้ได้รับการส่งมอบให้แก่เลขาธิการสหประชาชาติ โดยข้อความภาษาสเปนและภาษาอังกฤษมีความถูกต้องตรงกัน

เพื่อเป็นสักขีพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง ได้ลงนามความตกลงฉบับนี้

จัดทำขึ้น ณ เมืองเอสคาซู คอสตาริกา วันที่ สี่ มีนาคม สองพันสิบแปด

ภาคผนวก 1

- แอนติกาและบาร์บูดา
 - อาร์เจนตินา
 - บาฮามาส
 - บาร์เบโดส
 - เบลีซ
 - โบลิเวีย (รัฐพหุชนชาติ)
 - บราซิล
 - ชิลี
 - โคลอมเบีย
 - คอสตาริกา
 - คิวบา
 - โดมินิกา
 - สาธารณรัฐโดมินิกัน
 - เอกวาดอร์
 - เอลซัลวาดอร์
 - เกรเนดา
 - กัวเตมาลา
 - กายอานา
 - เฮติ
 - ฮอนดูรัส
 - จาเมกา
 - เม็กซิโก
 - นิการากัว
 - ปานามา
 - ปารากวัย
 - เปรู
 - เซนต์คิตส์และเนวิส
 - เซนต์ลูเชีย
 - เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์
 - ซูรินาม
 - ตรินิแดดและโตเบโก
 - อุรุกวัย
 - เวเนซุเอลา
- (สาธารณรัฐโบลีวาร์แห่งเวเนซุเอลา)

**REGIONAL AGREEMENT ON ACCESS TO INFORMATION,
PUBLIC PARTICIPATION AND JUSTICE IN ENVIRONMENTAL MATTERS
IN LATIN AMERICA AND THE CARIBBEAN**

**ACUERDO REGIONAL SOBRE EL ACCESO A LA INFORMACIÓN,
LA PARTICIPACIÓN PÚBLICA Y EL ACCESO A LA JUSTICIA EN
ASUNTOS AMBIENTALES EN AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE**

**REGIONAL AGREEMENT ON ACCESS TO INFORMATION,
PUBLIC PARTICIPATION AND JUSTICE IN ENVIRONMENTAL MATTERS
IN LATIN AMERICA AND THE CARIBBEAN**

UNITED NATIONS
2018

REGIONAL AGREEMENT ON ACCESS TO INFORMATION, PUBLIC PARTICIPATION AND JUSTICE IN ENVIRONMENTAL MATTERS IN LATIN AMERICA AND THE CARIBBEAN

The Parties to the present Agreement,

Recalling the adoption, at the United Nations Conference on Sustainable Development, held in Rio de Janeiro, Brazil, in 2012, of the Declaration on the application of Principle 10 of the Rio Declaration, reaffirming the commitment to the rights of access to information, participation and justice regarding environmental issues, recognizing the need to make commitments to ensure proper fulfilment of those rights and declaring a willingness to launch a process for exploring the feasibility of adopting a regional instrument,

Reaffirming Principle 10 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development, which establishes the following: “Environmental issues are best handled with participation of all concerned citizens, at the relevant level. At the national level, each individual shall have appropriate access to information concerning the environment that is held by public authorities, including information on hazardous materials and activities in their communities, and the opportunity to participate in decision-making processes. States shall facilitate and encourage public awareness and participation by making information widely available. Effective access to judicial and administrative proceedings, including redress and remedy, shall be provided”,

Emphasizing that access rights are interrelated and interdependent, and so each and every one of them should be promoted and implemented in an integrated and balanced manner,

Convinced that access rights contribute to the strengthening of, inter alia, democracy, sustainable development and human rights,

Reaffirming the importance of the Universal Declaration of Human Rights and recalling other international human rights instruments that underscore that all States have the responsibility to respect, protect and promote human rights and fundamental freedoms for all, without distinction of any kind, including those related to race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status,

Reaffirming also all the principles of the 1972 Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment and of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development,

Recalling the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, Agenda 21, the Programme for the Further Implementation of Agenda 21, the Declaration of Barbados and the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States, the Mauritius Declaration and the Mauritius Strategy for the Further Implementation of the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States, the Johannesburg Declaration on Sustainable Development, the Plan of Implementation of the World Summit on Sustainable Development and the SIDS Accelerated Modalities of Action (SAMOA) Pathway,

Recalling also that, in the outcome document of the United Nations Conference on Sustainable Development, held in Rio de Janeiro, Brazil, in 2012, entitled “The future we want”, among the many provisions referring to Principle 10 of the Rio Declaration, the Heads of State and Government and high-level representatives acknowledged that democracy, good governance and the rule of law, at the national and international levels, as well as an enabling environment, were essential for sustainable development, including sustained and inclusive economic growth, social development, environmental protection and eradication of poverty and hunger; underscored that broad public participation and access to information and judicial and administrative proceedings were essential to the promotion of sustainable development; and encouraged action at the regional, national, subnational and local levels to promote access to environmental information, public participation in the environmental decision-making process and access to justice in environmental matters, as appropriate,

Considering United Nations General Assembly resolution 70/1 of 25 September 2015, entitled “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, by which it adopted a comprehensive, far-reaching and people-centred set of universal and transformative Sustainable Development Goals and targets, and reaffirmed its commitment to achieving sustainable development in its three dimensions — economic, social and environmental — in a balanced and integrated manner,

Recognizing the multiculturalism of Latin America and the Caribbean and of their peoples,

Recognizing also the important work of the public and of human rights defenders in environmental matters for strengthening democracy, access rights and sustainable development and their fundamental contributions in this regard,

Aware of the progress made in international and regional agreements, in domestic legislation and practice on rights of access to environmental information, public participation in the environmental decision-making process and access to justice in environmental matters,

Convinced of the need to promote and strengthen dialogue, cooperation, technical assistance, education and awareness-raising as well as capacity-building for the full exercise of access rights at the international, regional, national, subnational and local levels,

Resolved to achieve the full implementation of the access rights provided for under the present Agreement, as well as the creation and strengthening of capacities and cooperation,

Have agreed as follows:

Article 1 Objective

The objective of the present Agreement is to guarantee the full and effective implementation in Latin America and the Caribbean of the rights of access to environmental information, public participation in the environmental decision-making process and access to justice in environmental matters, and the creation and strengthening of capacities and cooperation, contributing to the protection of the right of every person of present and future generations to live in a healthy environment and to sustainable development.

Article 2 Definitions

For the purposes of the present Agreement:

- (a) “Access rights” means the right of access to environmental information, the right of public participation in the environmental decision-making process and the right of access to justice in environmental matters;
- (b) “Competent authority” means, for the purposes of articles 5 and 6 of the present Agreement, any public body that exercises the powers, authority and functions for access to information, including independent and autonomous bodies, organizations or entities owned or controlled by the government, whether by virtue of powers granted by the constitution or other laws, and, when appropriate, private organizations that receive public funds or benefits (directly or indirectly) or that perform public functions and services, but only with respect to the public funds or benefits received or to the public functions and services performed;
- (c) “Environmental information” means any information that is written, visual, audio, and electronic, or recorded in any other format, regarding the

environment and its elements and natural resources, including information related to environmental risks, and any possible adverse impacts affecting or likely to affect the environment and health, as well as to environmental protection and management;

- (d) “Public” means one or more natural or legal persons and the associations, organizations or groups established by those persons, that are nationals or that are subject to the national jurisdiction of the State Party;
- (e) “Persons or groups in vulnerable situations” means those persons or groups that face particular difficulties in fully exercising the access rights recognized in the present Agreement, because of circumstances or conditions identified within each Party’s national context and in accordance with its international obligations.

Article 3 Principles

Each Party shall be guided by the following principles in implementing the present Agreement:

- (a) Principle of equality and principle of non-discrimination;
- (b) Principle of transparency and principle of accountability;
- (c) Principle of non-regression and principle of progressive realization;
- (d) Principle of good faith;
- (e) Preventive principle;
- (f) Precautionary principle;
- (g) Principle of intergenerational equity;
- (h) Principle of maximum disclosure;
- (i) Principle of permanent sovereignty of States over their natural resources;

- (j) Principle of sovereign equality of States; and
- (k) Principle of *pro persona*.

Article 4 **General provisions**

1. Each Party shall guarantee the right of every person to live in a healthy environment and any other universally-recognized human right related to the present Agreement.
2. Each Party shall ensure that the rights recognized in the present Agreement are freely exercised.
3. Each Party shall adopt the necessary measures, of a legislative, regulatory, administrative or any other nature, in the framework of its domestic provisions, to guarantee the implementation of the provisions of the present Agreement.
4. With the aim of contributing to the effective application of the present Agreement, each Party shall provide the public with information to facilitate the acquisition of knowledge on access rights.
5. Each Party shall ensure that guidance and assistance is provided to the public — particularly those persons or groups in vulnerable situations — in order to facilitate the exercise of their access rights.
6. Each Party shall guarantee an enabling environment for the work of persons, associations, organizations or groups that promote environmental protection, by recognizing and protecting them.
7. No provision in the present Agreement shall limit or repeal other more favourable rights and guarantees set forth, at present or in the future, in the legislation of a State Party or in any other international agreement to which a State is party, or prevent a State Party from granting broader access to environmental information, public participation in the environmental decision-making process and justice in environmental matters.
8. Each Party shall seek to adopt the most favourable interpretation for the full enjoyment of and respect for the access rights when implementing the present Agreement.
9. For the implementation of the present Agreement, each Party shall encourage the use of new information and communications technologies, such as open data, in the different

languages used in the country, as appropriate. In no circumstances shall the use of electronic media constrain or result in discrimination against the public.

10. The Parties may promote knowledge of the provisions of the present Agreement in other international forums related to environmental matters, in accordance with the rules of each forum.

Article 5

Access to environmental information

Accessibility of environmental information

1. Each Party shall ensure the public's right of access to environmental information in its possession, control or custody, in accordance with the principle of maximum disclosure.

2. The exercise of the right of access to environmental information includes:

- (a) requesting and receiving information from competent authorities without mentioning any special interest or explaining the reasons for the request;
- (b) being informed promptly whether the requested information is in possession or not of the competent authority receiving the request; and
- (c) being informed of the right to challenge and appeal when information is not delivered, and of the requirements for exercising this right.

3. Each Party shall facilitate access to environmental information for persons or groups in vulnerable situations, establishing procedures for the provision of assistance, from the formulation of requests through to the delivery of the information, taking into account their conditions and specificities, for the purpose of promoting access and participation under equal conditions.

4. Each Party shall guarantee that the above-mentioned persons or groups in vulnerable situations, including indigenous peoples and ethnic groups, receive assistance in preparing their requests and obtain a response.

Refusal of access to environmental information

5. If the requested information or part thereof is not delivered to the applicant because it falls under the domestic legal regime of exceptions, the competent authority shall

communicate its refusal in writing, including the legal provisions and the reasons justifying the decision in each case, and inform the applicant of the right to challenge and appeal.

6. Access to information may be refused in accordance with domestic legislation. In cases where a Party does not have a domestic legal regime of exceptions, that Party may apply the following exceptions:

- (a) when disclosure would put at risk the life, safety or health of individuals;
- (b) when disclosure would adversely affect national security, public safety or national defence;
- (c) when disclosure would adversely affect the protection of the environment, including any endangered or threatened species; or
- (d) when disclosure would create a clear, probable and specific risk of substantial harm to law enforcement, prevention, investigation and prosecution of crime.

7. The exception regimes shall take into account each Party's human rights obligations. Each Party shall encourage the adoption of exception regimes that favour the disclosure of information.

8. The reasons for refusal shall be legally established in advance and be clearly defined and regulated, taking into account the public interest, and shall thus be interpreted restrictively. The burden of proof will lie with the competent authority.

9. When applying the public interest test, the competent authorities shall weigh the interest of withholding the information against the public benefit of disclosing it, based on suitability, need and proportionality.

10. Where not all the information contained in a document is exempt under paragraph 6 of the present article, the non-exempt information shall be provided to the applicant.

Conditions applicable to the delivery of environmental information

11. The competent authorities shall guarantee that the environmental information is provided in the format requested by the applicant, if available. If such a format is not available, the environmental information shall be provided in the available format.

12. The competent authorities shall respond to requests for environmental information as quickly as possible and within a period not longer than 30 business days from the date of receipt of the request, or less if so stipulated in domestic legislation.

13. Where, in exceptional circumstances and in accordance with domestic legislation, the competent authority requires more time to respond to the request, it shall notify the applicant in writing of the justification for the extension prior to the expiration of the period established in paragraph 12 of the present article. Such an extension will not exceed 10 business days.

14. In the event that the competent authority does not respond within the periods established in paragraphs 12 and 13 of the present article, paragraph 2 of article 8 shall apply.

15. When the competent authority receiving the request does not have the requested information, it shall notify the applicant as quickly as possible, indicating, if it can determine it, which authority may be in possession of the information. The request shall be forwarded to the relevant authority, and the applicant so informed.

16. When the requested information does not exist or has not yet been generated, the applicant shall be so informed, with explanation, within the periods established in paragraphs 12 and 13 of the present article.

17. Environmental information shall be disclosed at no cost, insofar as its reproduction or delivery is not required. Reproduction and delivery costs shall be applied in accordance with the procedures established by the competent authority. Such costs shall be reasonable and made known in advance, and payment can be waived in the event that the applicant is deemed to be in a vulnerable situation or to have special circumstances warranting such a waiver.

Independent oversight mechanisms

18. Each Party shall establish or designate one or more impartial entities or institutions with autonomy and independence to promote transparency in access to environmental information, to oversee compliance with rules, and monitor, report on and guarantee the right of access to information. Each Party may consider including or strengthening, as appropriate, sanctioning powers within the scope of the responsibilities of the aforementioned entities or institutions.

Article 6
Generation and dissemination of environmental information

1. Each Party shall guarantee, to the extent possible within available resources, that the competent authorities generate, collect, publicize and disseminate environmental information relevant to their functions in a systematic, proactive, timely, regular, accessible and comprehensible manner, and periodically update this information and encourage the disaggregation and decentralization of environmental information at the subnational and local levels. Each Party shall strengthen coordination between the different authorities of the State.

2. The competent authorities shall endeavour to ensure, to the extent possible, that environmental information is reusable, processable and available in formats that are accessible, and that no restrictions are placed on its reproduction or use, in accordance with domestic legislation.

3. Each Party shall have in place one or more up-to-date environmental information systems, which may include, inter alia:

- (a) the texts of treaties and international agreements, as well as environmental laws, regulations and administrative acts;
- (b) reports on the state of the environment;
- (c) a list of public entities competent in environmental matters and, where possible, their respective areas of operation;
- (d) a list of polluted areas, by type of pollutant and location;
- (e) information on the use and conservation of natural resources and ecosystem services;
- (f) scientific, technical or technological reports, studies and information on environmental matters produced by academic and research institutions, whether public or private, national or foreign;
- (g) climate change sources aimed at building national capacities;

- (h) information on environmental impact assessment processes and on other environmental management instruments, where applicable, and environmental licences or permits granted by the public authorities;
- (i) an estimated list of waste by type and, when possible, by volume, location and year; and
- (j) information on the imposition of administrative sanctions in environmental matters.

Each Party shall guarantee that environmental information systems are duly organized, accessible to all persons and made progressively available through information technology and georeferenced media, where appropriate.

4. Each Party shall take steps to establish a pollutant release and transfer register covering air, water, soil and subsoil pollutants, as well as materials and waste in its jurisdiction. This register will be established progressively and updated periodically.

5. Each Party shall guarantee that in the case of an imminent threat to public health or the environment, the relevant competent authority shall immediately disclose and disseminate through the most effective means all pertinent information in its possession that could help the public take measures to prevent or limit potential damage. Each Party shall develop and implement an early warning system using available mechanisms.

6. In order to facilitate access by persons or groups in vulnerable situations to information that particularly affects them, each Party shall endeavour, where applicable, to ensure that the competent authorities disseminate environmental information in the various languages used in the country, and prepare alternative formats that are comprehensible to those groups, using suitable channels of communication.

7. Each Party shall use its best endeavours to publish and disseminate at regular intervals, not exceeding five years, a national report on the state of the environment, which may contain:

- (a) information on the state of the environment and natural resources, including quantitative data, where possible;
- (b) national actions to fulfil environmental legal obligations;
- (c) advances in the implementation of the access rights; and

- (d) collaboration agreements among public, social and private sectors.

Such reports shall be drafted in an easily comprehensible manner and accessible to the public in different formats and disseminated through appropriate means, taking into account cultural realities. Each Party may invite the public to make contributions to these reports.

8. Each Party shall encourage independent environmental performance reviews that take into account nationally or internationally agreed criteria and guides and common indicators, with a view to evaluating the efficacy, effectiveness and progress of its national environmental policies in fulfilment of their national and international commitments. The reviews shall include participation by the various stakeholders.

9. Each Party shall promote access to environmental information contained in concessions, contracts, agreements or authorizations granted, which involve the use of public goods, services or resources, in accordance with domestic legislation.

10. Each Party shall ensure that consumers and users have official, relevant and clear information on the environmental qualities of goods and services and their effects on health, favouring sustainable production and consumption patterns.

11. Each Party shall create and keep regularly updated its archiving and document management systems in environmental matters in accordance with its applicable rules with the aim of facilitating access to information at all times.

12. Each Party shall take the necessary measures, through legal or administrative frameworks, among others, to promote access to environmental information in the possession of private entities, in particular information on their operations and the possible risks and effects on human health and the environment.

13. In accordance with its capacities, each Party shall encourage public and private companies, particularly large companies, to prepare sustainability reports that reflect their social and environmental performance.

Article 7

Public participation in the environmental decision-making process

1. Each Party shall ensure the public's right to participation and, for that purpose, commits to implement open and inclusive participation in environmental decision-making processes based on domestic and international normative frameworks.

2. Each Party shall guarantee mechanisms for the participation of the public in decision-making processes, revisions, re-examinations or updates with respect to projects and activities, and in other processes for granting environmental permits that have or may have a significant impact on the environment, including when they may affect health.
3. Each Party shall promote the participation of the public in decision-making processes, revisions, re-examinations or updates other than those referred to in paragraph 2 of the present article with respect to environmental matters of public interest, such as land-use planning, policies, strategies, plans, programmes, rules and regulations, which have or may have a significant impact on the environment.
4. Each Party shall adopt measures to ensure that the public can participate in the decision-making process from the early stages, so that due consideration can be given to the observations of the public, thus contributing to the process. To that effect, each Party shall provide the public with the necessary information in a clear, timely and comprehensive manner, to give effect to its right to participate in the decision-making process.
5. The public participation procedure will provide for reasonable timeframes that allow sufficient time to inform the public and for its effective participation.
6. The public shall be informed, through appropriate means, such as in writing, electronically, orally and by customary methods, and in an effective, comprehensible and timely manner, as a minimum, of the following:
 - (a) the type or nature of the environmental decision under consideration and, where appropriate, in non-technical language;
 - (b) the authority responsible for making the decision and other authorities and bodies involved;
 - (c) the procedure foreseen for the participation of the public, including the date on which the procedure will begin and end, mechanisms for participation and, where applicable, the date and place of any public consultation or hearing; and
 - (d) the public authorities involved from which additional information on the environmental decision under consideration can be requested and the procedure for requesting information.

7. The public's right to participate in environmental decision-making processes shall include the opportunity to present observations through appropriate means available, according to the circumstances of the process. Before adopting the decision, the relevant public authority shall give due consideration to the outcome of the participation process.
8. Each Party shall ensure that, once a decision has been made, the public is informed in a timely manner thereof and of the grounds and reasons underlying the decision, including how the observations of the public have been taken into consideration. The decision and its basis shall be made public and be accessible.
9. The dissemination of the decisions resulting from environmental impact assessments and other environmental decision-making processes in which the public has participated shall be carried out through appropriate means, which may include written, electronic or oral means and customary methods, in an effective and prompt manner. The information disseminated shall include the established procedure to allow the public to take the relevant administrative and judicial actions.
10. Each Party shall establish conditions that are favourable to public participation in environmental decision-making processes and that are adapted to the social, economic, cultural, geographical and gender characteristics of the public.
11. When the primary language of the directly affected public is different to the official languages, the public authority shall ensure that means are provided to facilitate their understanding and participation.
12. Each Party shall promote, where appropriate and in accordance with domestic legislation, public participation in international forums and negotiations on environmental matters or with an environmental impact, in accordance with the procedural rules on participation of each forum. The participation of the public at the national level on matters of international environmental forums shall also be promoted, where appropriate.
13. Each Party shall encourage the establishment of appropriate spaces for consultation on environmental matters or the use of those that are already in existence in which various groups and sectors are able to participate. Each Party shall promote regard for local knowledge, dialogue and interaction of different views and knowledge, where appropriate.
14. The public authorities shall make efforts to identify and support persons or groups in vulnerable situations in order to engage them in an active, timely and effective manner in participation mechanisms. For these purposes, appropriate means and formats will be considered, in order to eliminate barriers to participation.

15. In the implementation of the present Agreement, each Party shall guarantee that its domestic legislation and international obligations in relation to the rights of indigenous peoples and local communities are observed.

16. The public authority shall make efforts to identify the public directly affected by the projects or activities that have or may have a significant impact on the environment and shall promote specific actions to facilitate their participation.

17. With respect to the environmental decision-making processes referred to in paragraph 2 of the present article, as a minimum, the following information shall be made public:

- (a) a description of the area of influence and physical and technical characteristics of the proposed project or activity;
- (b) a description of the main environmental impacts of the project or activity and, as appropriate, the cumulative environmental impact;
- (c) a description of the measures foreseen with respect to those impacts;
- (d) a summary of (a), (b) and (c) of the present paragraph in comprehensible, non-technical language;
- (e) the public reports and opinions of the involved entities addressed to the public authority related to the project or activity under consideration;
- (f) a description of the available technologies to be used and alternative locations for executing the project or activity subject to assessment, when the information is available; and
- (g) actions taken to monitor the implementation and results of environmental impact assessment measures.

The aforementioned information shall be made available free of charge to the public in accordance with paragraph 17 of article 5 of the present Agreement.

Article 8
Access to justice in environmental matters

1. Each Party shall guarantee the right of access to justice in environmental matters in accordance with the guarantees of due process.
2. Each Party shall ensure, in the framework of its domestic legislation, access to judicial and administrative mechanisms to challenge and appeal, with respect to substance and procedure:
 - (a) any decision, action or omission related to the access to environmental information;
 - (b) any decision, action or omission related to public participation in the decision-making process regarding environmental matters; and
 - (c) any other decision, action or omission that affects or could affect the environment adversely or violate laws and regulations related to the environment.
3. To guarantee the right of access to justice in environmental matters, each Party shall have, considering its circumstances:
 - (a) competent State entities with access to expertise in environmental matters;
 - (b) effective, timely, public, transparent and impartial procedures that are not prohibitively expensive;
 - (c) broad active legal standing in defence of the environment, in accordance with domestic legislation;
 - (d) the possibility of ordering precautionary and interim measures, inter alia, to prevent, halt, mitigate or rehabilitate damage to the environment;
 - (e) measures to facilitate the production of evidence of environmental damage, when appropriate and as applicable, such as the reversal of the burden of proof and the dynamic burden of proof;
 - (f) mechanisms to execute and enforce judicial and administrative decisions in a timely manner; and

- (g) mechanisms for redress, where applicable, such as restitution to the condition prior to the damage, restoration, compensation or payment of a financial penalty, satisfaction, guarantees of non-repetition, assistance for affected persons and financial instruments to support redress.

4. To facilitate access to justice in environmental matters for the public, each Party shall establish:

- (a) measures to minimize or eliminate barriers to the exercise of the right of access to justice;
- (b) means to publicize the right of access to justice and the procedures to ensure its effectiveness;
- (c) mechanisms to systematize and disseminate judicial and administrative decisions, as appropriate; and
- (d) the use of interpretation or translation of languages other than the official languages when necessary for the exercise of that right.

5. In order to give effect to the right of access to justice, each Party shall meet the needs of persons or groups in vulnerable situations by establishing support mechanisms, including, as appropriate, free technical and legal assistance.

6. Each Party shall ensure that the judicial and administrative decisions adopted in environmental matters and their legal grounds are set out in writing.

7. Each Party shall promote, where appropriate, alternative dispute resolution mechanisms in environmental matters, such as mediation, conciliation or other means that allow such disputes to be prevented or resolved.

Article 9

Human rights defenders in environmental matters

1. Each Party shall guarantee a safe and enabling environment for persons, groups and organizations that promote and defend human rights in environmental matters, so that they are able to act free from threat, restriction and insecurity.

2. Each Party shall take adequate and effective measures to recognize, protect and promote all the rights of human rights defenders in environmental matters, including their right to life, personal integrity, freedom of opinion and expression, peaceful assembly and association, and free movement, as well as their ability to exercise their access rights, taking into account its international obligations in the field of human rights, its constitutional principles and the basic concepts of its legal system.

3. Each Party shall also take appropriate, effective and timely measures to prevent, investigate and punish attacks, threats or intimidations that human rights defenders in environmental matters may suffer while exercising the rights set out in the present Agreement.

Article 10

Capacity-building

1. In order to contribute to the implementation of the provisions of the present Agreement, each Party undertakes to create and strengthen national capacities, based on its priorities and needs.

2. Each Party, in line with its capacities, may take, inter alia, the following measures:

- (a) train authorities and civil servants on environmental access rights;
- (b) develop and strengthen environmental law and access rights awareness-raising and capacity-building programmes for, inter alia, the public, judicial and administrative officials, national human rights institutions and jurists;
- (c) provide the competent institutions and entities with adequate equipment and resources;
- (d) promote education and training on, and raise public awareness of, environmental matters, through, inter alia, basic educational modules on access rights for students at all levels of education;
- (e) develop specific measures for persons or groups in vulnerable situations, such as providing interpreters or translators in languages other than official languages when necessary;
- (f) acknowledge the importance of associations, organizations or groups that train the public on or raise public awareness of access rights; and

- (g) strengthen capabilities to collect, retain and evaluate environmental information.

Article 11

Cooperation

1. The Parties shall cooperate to strengthen their national capacities with the aim of implementing the present Agreement in an effective manner.
2. The Parties shall give particular consideration to least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States from Latin America and the Caribbean.
3. For the purposes of implementing paragraph 2 of the present article, the Parties shall promote activities and mechanisms, such as:
 - (a) discussions, workshops, expert exchanges, technical assistance, education and observatories;
 - (b) developing, sharing and implementing educational, training and awareness-raising materials and programmes;
 - (c) sharing experiences of voluntary codes of conduct, guidelines, good practices and standards; and
 - (d) committees, councils and forums of multisectoral development stakeholders to address cooperation priorities and activities.
4. The Parties shall encourage partnerships with States from other regions, intergovernmental, non-governmental, academic and private organizations, as well as civil society organizations and other relevant stakeholders to implement the present Agreement.
5. The Parties recognize that regional cooperation and information-sharing shall be promoted in relation to all aspects of illicit activities against the environment.

Article 12

Clearing house

The Parties shall have a virtual and universally accessible clearing house on access rights. The clearing house will be operated by the Economic Commission for Latin America and the Caribbean, in its capacity as Secretariat, and may include, inter alia, legislative, administrative and policy measures, codes of conduct and good practices.

Article 13

National implementation

Each Party, to the extent of its ability and in accordance with its national priorities, commits to provide the resources for national activities that are needed to fulfil the obligations derived from the present Agreement.

Article 14

Voluntary Fund

1. A Voluntary Fund is hereby established to support the financing of the implementation of the present Agreement, the functioning of which shall be defined by the Conference of the Parties.
2. Parties may make voluntary contributions to support the implementation of the present Agreement.
3. The Conference of the Parties may seek, in accordance with paragraph 5(g) of article 15 of the present Agreement, to obtain funds from other sources to support the implementation of the present Agreement.

Article 15

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The Executive Secretary of the Economic Commission for Latin America and the Caribbean shall convene the first meeting of the Conference of the Parties no later than one year after the entry into force of the present Agreement. Subsequently, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.

3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held when the Conference deems necessary.

4. At its first meeting, the Conference of the Parties shall:

- (a) discuss and adopt by consensus its rules of procedure, including the modalities for significant participation by the public; and
- (b) discuss and adopt by consensus the financial provisions that are necessary for the functioning and implementation of the present Agreement.

5. The Conference of the Parties shall examine and promote the implementation and effectiveness of the present Agreement. To that end:

- (a) it shall establish by consensus such subsidiary bodies as it deems necessary for the implementation of the present Agreement;
- (b) it shall receive and consider reports and recommendations from subsidiary bodies;
- (c) it shall be informed by the Parties of the measures adopted to implement the present Agreement;
- (d) it may formulate recommendations to the Parties on the implementation of the present Agreement;
- (e) it shall prepare and adopt, as applicable, protocols to the present Agreement for its subsequent signature, ratification, acceptance, approval and accession;
- (f) it shall examine and adopt proposals to amend the present Agreement in accordance with the provisions of article 20 of the present Agreement;
- (g) it shall establish guidelines and modalities for mobilizing financial and non-financial resources from various sources to facilitate the implementation of the present Agreement;
- (h) it shall examine and adopt any additional measures needed to achieve the objective of the present Agreement; and
- (i) it shall perform any other function assigned to it by the present Agreement.

Article 16
Right to vote

Each Party to the present Agreement shall have one vote.

Article 17
Secretariat

1. The Executive Secretary of the Economic Commission for Latin America and the Caribbean shall carry out the secretariat functions of the present Agreement.
2. The functions of the Secretariat shall be as follows:
 - (a) to convene and organize the meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and provide the necessary services;
 - (b) to provide assistance to the Parties upon their request for capacity-building, including the sharing of experiences and information and the organization of activities in accordance with articles 10, 11 and 12 of the present Agreement;
 - (c) to determine, under the general guidance of the Conference of the Parties, the administrative and contractual arrangements needed to carry out its functions effectively; and
 - (d) to perform any other secretariat functions specified in the present Agreement and any other functions as determined by the Conference of the Parties.

Article 18
Committee to Support Implementation and Compliance

1. A Committee to Support Implementation and Compliance is hereby established as a subsidiary body of the Conference of the Parties to promote the implementation of the present Agreement and to support the Parties in that regard. The rules relating to its structure and functions shall be determined by the Conference of the Parties at its first meeting.

2. The Committee shall be of a consultative and transparent nature, non-adversarial, non-judicial and non-punitive and shall review compliance of the provisions of the present Agreement and formulate recommendations, in accordance with the rules of procedure established by the Conference of the Parties, ensuring the significant participation of the public and paying particular attention to the national capacities and circumstances of the Parties.

Article 19

Settlement of disputes

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of the present Agreement, they shall seek a solution by negotiation or by any other means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to the present Agreement, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of the present article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) submission of the dispute to the International Court of Justice;

(b) arbitration in accordance with the procedures that the Conference of the Parties will establish.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of the present article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties agree otherwise.

Article 20

Amendments

1. Amendments to the present Agreement may be proposed by any Party.

2. Amendments to the present Agreement shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate the proposed amendment to the signatories to the present Agreement and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach a consensus on any proposed amendment to the present Agreement. In the event that the efforts to reach a consensus fail, as a last resort, the amendment shall be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting.

4. An adopted amendment shall be communicated by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.

5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the Depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 of the present article shall enter into force for the Parties having consented to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of the instruments of ratification, acceptance or approval by at least half of the number of Parties to the present Agreement at the time the amendment was adopted. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party that consents to be bound by it on the ninetieth day after the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 21

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. The present Agreement shall be open for signature by any of the countries of Latin America and the Caribbean included in annex 1 at United Nations Headquarters in New York from 27 September 2018 to 26 September 2020.

2. The present Agreement shall be subject to the ratification, acceptance or approval of the States that have signed it. It shall be open to accession by any country in Latin America and the Caribbean included in annex 1 that has not signed it from the day after the date on which it is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

Article 22

Entry into force

1. The present Agreement shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the eleventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State that ratifies, accepts or approves the present Agreement or accedes thereto after the deposit of the eleventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the present Agreement shall enter into effect on the ninetieth day after the date of deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 23
Reservations

No reservations may be made to the present Agreement.

Article 24
Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which the present Agreement has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the present Agreement by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

Article 25
Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary for the present Agreement.

Article 26
Authentic texts

The original of the present Agreement, the Spanish and English texts of which are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized, have signed the present Agreement.

DONE at Escazú, Costa Rica, on this fourth day of March, two thousand and eighteen.

Annex 1

–	Antigua and Barbuda	–	Guyana
–	Argentina	–	Haiti
–	Bahamas	–	Honduras
–	Barbados	–	Jamaica
–	Belize	–	Mexico
–	Bolivia (Plurinational State of)	–	Nicaragua
–	Brazil	–	Panama
–	Chile	–	Paraguay
–	Colombia	–	Peru
–	Costa Rica	–	Saint Kitts and Nevis
–	Cuba	–	Saint Lucia
–	Dominica	–	Saint Vincent and the Grenadines
–	Dominican Republic	–	Suriname
–	Ecuador	–	Trinidad and Tobago
–	El Salvador	–	Uruguay
–	Grenada	–	Venezuela (Bolivarian Republic of)
–	Guatemala		

**ACUERDO REGIONAL SOBRE EL ACCESO A LA INFORMACIÓN,
LA PARTICIPACIÓN PÚBLICA Y EL ACCESO A LA JUSTICIA EN
ASUNTOS AMBIENTALES EN AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE**

NACIONES UNIDAS
2018

ACUERDO REGIONAL SOBRE EL ACCESO A LA INFORMACIÓN, LA PARTICIPACIÓN PÚBLICA Y EL ACCESO A LA JUSTICIA EN ASUNTOS AMBIENTALES EN AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE

Las Partes en el presente Acuerdo,

Recordando la Declaración sobre la Aplicación del Principio 10 de la Declaración de Río, formulada por países de América Latina y el Caribe en la Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Desarrollo Sostenible, celebrada en Río de Janeiro (Brasil) en 2012, en la que se reafirma el compromiso con los derechos de acceso a la información, a la participación y a la justicia en asuntos ambientales, se reconoce la necesidad de alcanzar compromisos para la aplicación cabal de dichos derechos y se manifiesta la voluntad de iniciar un proceso que explore la viabilidad de contar con un instrumento regional,

Reafirmando el Principio 10 de la Declaración de Río sobre el Medio Ambiente y el Desarrollo de 1992, que establece lo siguiente: “el mejor modo de tratar las cuestiones ambientales es con la participación de todos los ciudadanos interesados, en el nivel que corresponda. En el plano nacional, toda persona deberá tener acceso adecuado a la información sobre el medio ambiente de que dispongan las autoridades públicas, incluida la información sobre los materiales y las actividades que encierran peligro en sus comunidades, así como la oportunidad de participar en los procesos de adopción de decisiones. Los Estados deberán facilitar y fomentar la sensibilización y la participación de la población poniendo la información a disposición de todos. Deberá proporcionarse acceso efectivo a los procedimientos judiciales y administrativos, entre estos el resarcimiento de daños y los recursos pertinentes”,

Destacando que los derechos de acceso están relacionados entre sí y son interdependientes, por lo que todos y cada uno de ellos se deben promover y aplicar de forma integral y equilibrada,

Convencidas de que los derechos de acceso contribuyen al fortalecimiento, entre otros, de la democracia, el desarrollo sostenible y los derechos humanos,

Reafirmando la importancia de la Declaración Universal de Derechos Humanos y recordando otros instrumentos internacionales de derechos humanos que ponen de relieve que todos los Estados tienen la responsabilidad de respetar, proteger y promover los derechos humanos y las libertades fundamentales de todas las personas, sin distinción alguna, incluidas de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de cualquier otra índole, origen nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición,

Reafirmando también todos los principios de la Declaración de la Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Medio Humano de 1972 y de la Declaración de Río sobre el Medio Ambiente y el Desarrollo de 1992,

Recordando la Declaración de la Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Medio Humano, el Programa 21, el Plan para la Ulterior Ejecución del Programa 21, la Declaración de Barbados y el Programa de Acción para el Desarrollo Sostenible de los Pequeños Estados Insulares en Desarrollo, la Declaración de Mauricio y la Estrategia de Mauricio para la Ejecución Ulterior del Programa de Acción para el Desarrollo Sostenible de los Pequeños Estados Insulares en Desarrollo, la Declaración de Johannesburgo sobre el Desarrollo Sostenible, el Plan de Aplicación de las Decisiones de la Cumbre Mundial sobre el Desarrollo Sostenible y las Modalidades de Acción Acelerada para los Pequeños Estados Insulares en Desarrollo (Trayectoria de Samoa),

Recordando también que, en el documento final de la Conferencia de las Naciones Unidas sobre el Desarrollo Sostenible, celebrada en Río de Janeiro (Brasil) en 2012, titulado “El futuro que queremos”, se reconoce que la democracia, la buena gobernanza y el estado de derecho, en los planos nacional e internacional, así como un entorno propicio, son esenciales para el desarrollo sostenible, incluido el crecimiento económico sostenido e inclusivo, el desarrollo social, la protección del medio ambiente y la erradicación de la pobreza y el hambre; se recalca que la participación amplia del público y el acceso a la información y los procedimientos judiciales y administrativos son esenciales para promover el desarrollo sostenible, y se alienta la adopción de medidas a nivel regional, nacional, subnacional y local para promover el acceso a la información ambiental, la participación pública en el proceso de toma de decisiones ambientales y el acceso a la justicia en asuntos ambientales, cuando proceda,

Considerando la resolución 70/1 de la Asamblea General de las Naciones Unidas, de 25 de septiembre de 2015, titulada “Transformar nuestro mundo: la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible”, por la que se acordó un amplio conjunto de Objetivos de Desarrollo Sostenible y metas universales y transformativos, de gran alcance y centrados en las personas, y en donde se estableció el compromiso de lograr el desarrollo sostenible en sus tres dimensiones —económica, social y ambiental— de forma equilibrada e integrada,

Reconociendo la multiculturalidad de América Latina y el Caribe y de sus pueblos,

Reconociendo también la importancia del trabajo y las contribuciones fundamentales del público y de los defensores de los derechos humanos en asuntos ambientales para el fortalecimiento de la democracia, los derechos de acceso y el desarrollo sostenible,

Conscientes de los avances alcanzados en los instrumentos internacionales y regionales y en las legislaciones y prácticas nacionales relativos a los derechos de acceso a la información ambiental, participación pública en los procesos de toma de decisiones ambientales y acceso a la justicia en asuntos ambientales,

Convencidas de la necesidad de promover y fortalecer el diálogo, la cooperación, la asistencia técnica, la educación y la sensibilización, así como el fortalecimiento de capacidades, en los niveles internacional, regional, nacional, subnacional y local, para el ejercicio pleno de los derechos de acceso,

Decididas a alcanzar la plena implementación de los derechos de acceso contemplados en el presente Acuerdo, así como la creación y el fortalecimiento de las capacidades y la cooperación,

Han acordado lo siguiente:

Artículo 1

Objetivo

El objetivo del presente Acuerdo es garantizar la implementación plena y efectiva en América Latina y el Caribe de los derechos de acceso a la información ambiental, participación pública en los procesos de toma de decisiones ambientales y acceso a la justicia en asuntos ambientales, así como la creación y el fortalecimiento de las capacidades y la cooperación, contribuyendo a la protección del derecho de cada persona, de las generaciones presentes y futuras, a vivir en un medio ambiente sano y al desarrollo sostenible.

Artículo 2

Definiciones

A los efectos del presente Acuerdo:

- a) por “derechos de acceso” se entiende el derecho de acceso a la información ambiental, el derecho a la participación pública en los procesos de toma de decisiones en asuntos ambientales y el derecho al acceso a la justicia en asuntos ambientales;
- b) por “autoridad competente” se entiende, para la aplicación de las disposiciones contenidas en los artículos 5 y 6 del presente Acuerdo, toda institución pública que ejerce los poderes, la autoridad y las funciones en materia de acceso a la información, incluyendo a los órganos, organismos o entidades independientes

o autónomos de propiedad del Estado o controlados por él, que actúen por facultades otorgadas por la Constitución o por otras leyes, y, cuando corresponda, a las organizaciones privadas, en la medida en que reciban fondos o beneficios públicos directa o indirectamente o que desempeñen funciones y servicios públicos, pero exclusivamente en lo referido a los fondos o beneficios públicos recibidos o a las funciones y servicios públicos desempeñados;

- c) por “información ambiental” se entiende cualquier información escrita, visual, sonora, electrónica o registrada en cualquier otro formato, relativa al medio ambiente y sus elementos y a los recursos naturales, incluyendo aquella que esté relacionada con los riesgos ambientales y los posibles impactos adversos asociados que afecten o puedan afectar el medio ambiente y la salud, así como la relacionada con la protección y la gestión ambientales;
- d) por “público” se entiende una o varias personas físicas o jurídicas y las asociaciones, organizaciones o grupos constituidos por esas personas, que son nacionales o que están sujetos a la jurisdicción nacional del Estado Parte;
- e) por “personas o grupos en situación de vulnerabilidad” se entiende aquellas personas o grupos que encuentran especiales dificultades para ejercer con plenitud los derechos de acceso reconocidos en el presente Acuerdo, por las circunstancias o condiciones que se entiendan en el contexto nacional de cada Parte y de conformidad con sus obligaciones internacionales.

Artículo 3

Principios

Cada Parte se guiará por los siguientes principios en la implementación del presente Acuerdo:

- a) principio de igualdad y principio de no discriminación;
- b) principio de transparencia y principio de rendición de cuentas;
- c) principio de no regresión y principio de progresividad;
- d) principio de buena fe;
- e) principio preventivo;

- f) principio precautorio;
- g) principio de equidad intergeneracional;
- h) principio de máxima publicidad;
- i) principio de soberanía permanente de los Estados sobre sus recursos naturales;
- j) principio de igualdad soberana de los Estados; y
- k) principio *pro persona*.

Artículo 4 **Disposiciones generales**

1. Cada Parte garantizará el derecho de toda persona a vivir en un medio ambiente sano, así como cualquier otro derecho humano universalmente reconocido que esté relacionado con el presente Acuerdo.
2. Cada Parte velará por que los derechos reconocidos en el presente Acuerdo sean libremente ejercidos.
3. Cada Parte adoptará todas las medidas necesarias, de naturaleza legislativa, reglamentaria, administrativa u otra, en el marco de sus disposiciones internas, para garantizar la implementación del presente Acuerdo.
4. Con el propósito de contribuir a la aplicación efectiva del presente Acuerdo, cada Parte proporcionará al público información para facilitar la adquisición de conocimiento respecto de los derechos de acceso.
5. Cada Parte asegurará que se oriente y asista al público —en especial a las personas o grupos en situación de vulnerabilidad— de forma que se facilite el ejercicio de sus derechos de acceso.
6. Cada Parte garantizará un entorno propicio para el trabajo de las personas, asociaciones, organizaciones o grupos que promuevan la protección del medio ambiente, proporcionándoles reconocimiento y protección.

7. Nada de lo dispuesto en el presente Acuerdo limitará o derogará otros derechos y garantías más favorables establecidos o que puedan establecerse en la legislación de un Estado Parte o en cualquier otro acuerdo internacional del que un Estado sea parte, ni impedirá a un Estado Parte otorgar un acceso más amplio a la información ambiental, a la participación pública en los procesos de toma de decisiones ambientales y a la justicia en asuntos ambientales.

8. En la implementación del presente Acuerdo, cada Parte avanzará en la adopción de la interpretación más favorable al pleno goce y respeto de los derechos de acceso.

9. Para la implementación del presente Acuerdo, cada Parte alentará el uso de las nuevas tecnologías de la información, y la comunicación, tales como los datos abiertos, en los diversos idiomas usados en el país, cuando corresponda. Los medios electrónicos serán utilizados de una manera que no generen restricciones o discriminaciones para el público.

10. Las Partes podrán promover el conocimiento de los contenidos del presente Acuerdo en otros foros internacionales cuando se vinculen con la temática de medio ambiente, de conformidad con las reglas que prevea cada foro.

Artículo 5

Acceso a la información ambiental

Accesibilidad de la información ambiental

1. Cada Parte deberá garantizar el derecho del público de acceder a la información ambiental que está en su poder, bajo su control o custodia, de acuerdo con el principio de máxima publicidad.

2. El ejercicio del derecho de acceso a la información ambiental comprende:

- a) solicitar y recibir información de las autoridades competentes sin necesidad de mencionar algún interés especial ni justificar las razones por las cuales se solicita;
- b) ser informado en forma expedita sobre si la información solicitada obra o no en poder de la autoridad competente que recibe la solicitud; y
- c) ser informado del derecho a impugnar y recurrir la no entrega de información y de los requisitos para ejercer ese derecho.

3. Cada Parte facilitará el acceso a la información ambiental de las personas o grupos en situación de vulnerabilidad, estableciendo procedimientos de atención desde la formulación de solicitudes hasta la entrega de la información, considerando sus condiciones y especificidades, con la finalidad de fomentar el acceso y la participación en igualdad de condiciones.

4. Cada Parte garantizará que dichas personas o grupos en situación de vulnerabilidad, incluidos los pueblos indígenas y grupos étnicos, reciban asistencia para formular sus peticiones y obtener respuesta.

Denegación del acceso a la información ambiental

5. Cuando la información solicitada o parte de ella no se entregue al solicitante por estar en el régimen de excepciones establecido en la legislación nacional, la autoridad competente deberá comunicar por escrito la denegación, incluyendo las disposiciones jurídicas y las razones que en cada caso justifiquen esta decisión, e informar al solicitante de su derecho de impugnarla y recurrirla.

6. El acceso a la información podrá denegarse de conformidad con la legislación nacional. En los casos en que una Parte no posea un régimen de excepciones establecido en la legislación nacional, podrá aplicar las siguientes excepciones:

- a) cuando hacer pública la información pueda poner en riesgo la vida, seguridad o salud de una persona física;
- b) cuando hacer pública la información afecte negativamente la seguridad nacional, la seguridad pública o la defensa nacional;
- c) cuando hacer pública la información afecte negativamente la protección del medio ambiente, incluyendo cualquier especie amenazada o en peligro de extinción; o
- d) cuando hacer pública la información genere un riesgo claro, probable y específico de un daño significativo a la ejecución de la ley, o a la prevención, investigación y persecución de delitos.

7. En los regímenes de excepciones se tendrán en cuenta las obligaciones de cada Parte en materia de derechos humanos. Cada Parte alentará la adopción de regímenes de excepciones que favorezcan el acceso de la información.

8. Los motivos de denegación deberán estar establecidos legalmente con anterioridad y estar claramente definidos y reglamentados, tomando en cuenta el interés público, y, por lo tanto, serán de interpretación restrictiva. La carga de la prueba recaerá en la autoridad competente.

9. Cuando aplique la prueba de interés público, la autoridad competente ponderará el interés de retener la información y el beneficio público resultante de hacerla pública, sobre la base de elementos de idoneidad, necesidad y proporcionalidad.

10. Cuando la información contenida en un documento no esté exenta en su totalidad de conformidad con el párrafo 6 del presente artículo, la información no exenta deberá entregarse al solicitante.

Condiciones aplicables para la entrega de información ambiental

11. Las autoridades competentes garantizarán que la información ambiental se entregue en el formato requerido por el solicitante siempre que esté disponible. Si la información ambiental no estuviera disponible en ese formato, se entregará en el formato disponible.

12. Las autoridades competentes deberán responder a una solicitud de información ambiental con la máxima celeridad posible, en un plazo no superior a 30 días hábiles contados a partir de la fecha de recepción de la misma, o en un plazo menor si así lo previera expresamente la normativa interna.

13. Cuando, en circunstancias excepcionales y de conformidad con la legislación nacional, la autoridad competente necesite más tiempo para responder a la solicitud, deberá notificar al solicitante por escrito de la justificación de la extensión antes del vencimiento del plazo establecido en el párrafo 12 del presente artículo. Dicha extensión no deberá exceder de diez días hábiles.

14. En caso de que la autoridad competente no responda en los plazos establecidos en los párrafos 12 y 13 del presente artículo, se aplicará lo dispuesto en el párrafo 2 del artículo 8.

15. Cuando la autoridad competente que recibe la solicitud no posea la información requerida, deberá comunicarlo al solicitante con la máxima celeridad posible, incluyendo, en caso de poderlo determinar, la autoridad que pudiera tener dicha información. La solicitud deberá ser remitida a la autoridad que posea la información solicitada, y el solicitante deberá ser informado de ello.

16. Cuando la información solicitada no exista o no haya sido aún generada, se deberá informar fundadamente de esta situación al solicitante en los plazos previstos en los párrafos 12 y 13 del presente artículo.

17. La información ambiental deberá entregarse sin costo, siempre y cuando no se requiera su reproducción o envío. Los costos de reproducción y envío se aplicarán de acuerdo con los procedimientos establecidos por la autoridad competente. Estos costos deberán ser razonables y darse a conocer por anticipado, y su pago podrá exceptuarse en el caso que se considere que el solicitante se encuentra en situación de vulnerabilidad o en circunstancias especiales que justifiquen dicha exención.

Mecanismos de revisión independientes

18. Cada Parte establecerá o designará uno o más órganos o instituciones imparciales y con autonomía e independencia, con el objeto de promover la transparencia en el acceso a la información ambiental, fiscalizar el cumplimiento de las normas, así como vigilar, evaluar y garantizar el derecho de acceso a la información. Cada Parte podrá incluir o fortalecer, según corresponda, las potestades sancionatorias de los órganos o instituciones mencionados en el marco de sus competencias.

Artículo 6 Generación y divulgación de información ambiental

1. Cada Parte garantizará, en la medida de los recursos disponibles, que las autoridades competentes generen, recopilen, pongan a disposición del público y difundan la información ambiental relevante para sus funciones de manera sistemática, proactiva, oportuna, regular, accesible y comprensible, y que actualicen periódicamente esta información y alienten la desagregación y descentralización de la información ambiental a nivel subnacional y local. Cada Parte deberá fortalecer la coordinación entre las diferentes autoridades del Estado.

2. Las autoridades competentes procurarán, en la medida de lo posible, que la información ambiental sea reutilizable, procesable y esté disponible en formatos accesibles, y que no existan restricciones para su reproducción o uso, de conformidad con la legislación nacional.

3. Cada Parte contará con uno o más sistemas de información ambiental actualizados, que podrán incluir, entre otros:

- a) los textos de tratados y acuerdos internacionales, así como las leyes, reglamentos y actos administrativos sobre el medio ambiente;

- b) los informes sobre el estado del medio ambiente;
- c) el listado de las entidades públicas con competencia en materia ambiental y, cuando fuera posible, sus respectivas áreas de actuación;
- d) el listado de zonas contaminadas, por tipo de contaminante y localización;
- e) información sobre el uso y la conservación de los recursos naturales y servicios ecosistémicos;
- f) informes, estudios e información científicos, técnicos o tecnológicos en asuntos ambientales elaborados por instituciones académicas y de investigación, públicas o privadas, nacionales o extranjeras;
- g) fuentes relativas a cambio climático que contribuyan a fortalecer las capacidades nacionales en esta materia;
- h) información de los procesos de evaluación de impacto ambiental y de otros instrumentos de gestión ambiental, cuando corresponda, y las licencias o permisos ambientales otorgados por las autoridades públicas;
- i) un listado estimado de residuos por tipo y, cuando sea posible, desagregado por volumen, localización y año; e
- j) información respecto de la imposición de sanciones administrativas en asuntos ambientales.

Cada Parte deberá garantizar que los sistemas de información ambiental se encuentren debidamente organizados, sean accesibles para todas las personas y estén disponibles de forma progresiva por medios informáticos y georreferenciados, cuando corresponda.

4. Cada Parte tomará medidas para establecer un registro de emisiones y transferencia de contaminantes al aire, agua, suelo y subsuelo, y de materiales y residuos bajo su jurisdicción, el cual se establecerá progresivamente y se actualizará periódicamente.

5. Cada Parte garantizará, en caso de amenaza inminente a la salud pública o al medio ambiente, que la autoridad competente que corresponda divulgará de forma inmediata y por los medios más efectivos toda la información relevante que se encuentre en su poder y que permita al público tomar medidas para prevenir o limitar eventuales daños. Cada Parte deberá desarrollar e implementar un sistema de alerta temprana utilizando los mecanismos disponibles.

6. Con el objeto de facilitar que las personas o grupos en situación de vulnerabilidad accedan a la información que particularmente les afecte, cada Parte procurará, cuando corresponda, que las autoridades competentes divulguen la información ambiental en los diversos idiomas usados en el país, y elaboren formatos alternativos comprensibles para dichos grupos, por medio de canales de comunicación adecuados.

7. Cada Parte hará sus mejores esfuerzos por publicar y difundir a intervalos regulares, que no superen los cinco años, un informe nacional sobre el estado del medio ambiente, que podrá contener:

- a) información sobre el estado del medio ambiente y de los recursos naturales, incluidos datos cuantitativos, cuando ello sea posible;
- b) acciones nacionales para el cumplimiento de las obligaciones legales en materia ambiental;
- c) avances en la implementación de los derechos de acceso; y
- d) convenios de colaboración entre los sectores público, social y privado.

Dichos informes deberán redactarse de manera que sean de fácil comprensión y estar accesibles al público en diferentes formatos y ser difundidos a través de medios apropiados considerando las realidades culturales. Cada Parte podrá invitar al público a realizar aportes a estos informes.

8. Cada Parte alentará la realización de evaluaciones independientes de desempeño ambiental que tengan en cuenta criterios y guías acordados nacional o internacionalmente e indicadores comunes, con miras a evaluar la eficacia, la efectividad y el progreso de sus políticas nacionales ambientales en el cumplimiento de sus compromisos nacionales e internacionales. Las evaluaciones deberán contemplar la participación de los distintos actores.

9. Cada Parte promoverá el acceso a la información ambiental contenida en las concesiones, contratos, convenios o autorizaciones que se hayan otorgado y que involucren el uso de bienes, servicios o recursos públicos, de acuerdo con la legislación nacional.
10. Cada Parte asegurará que los consumidores y usuarios cuenten con información oficial, pertinente y clara sobre las cualidades ambientales de bienes y servicios y sus efectos en la salud, favoreciendo patrones de consumo y producción sostenibles.
11. Cada Parte establecerá y actualizará periódicamente sus sistemas de archivo y gestión documental en materia ambiental de conformidad con su normativa aplicable, procurando en todo momento que dicha gestión facilite el acceso a la información.
12. Cada Parte adoptará las medidas necesarias, a través de marcos legales y administrativos, entre otros, para promover el acceso a la información ambiental que esté en manos de entidades privadas, en particular la relativa a sus operaciones y los posibles riesgos y efectos en la salud humana y el medio ambiente.
13. Cada Parte incentivará, de acuerdo con sus capacidades, la elaboración de informes de sostenibilidad de empresas públicas y privadas, en particular de grandes empresas, que reflejen su desempeño social y ambiental.

Artículo 7

Participación pública en los procesos de toma de decisiones ambientales

1. Cada Parte deberá asegurar el derecho de participación del público y, para ello, se compromete a implementar una participación abierta e inclusiva en los procesos de toma de decisiones ambientales, sobre la base de los marcos normativos interno e internacional.
2. Cada Parte garantizará mecanismos de participación del público en los procesos de toma de decisiones, revisiones, reexaminaciones o actualizaciones relativos a proyectos y actividades, así como en otros procesos de autorizaciones ambientales que tengan o puedan tener un impacto significativo sobre el medio ambiente, incluyendo cuando puedan afectar la salud.
3. Cada Parte promoverá la participación del público en procesos de toma de decisiones, revisiones, reexaminaciones o actualizaciones distintos a los mencionados en el párrafo 2 del presente artículo, relativos a asuntos ambientales de interés público, tales como el ordenamiento del territorio y la elaboración de políticas, estrategias, planes, programas, normas y reglamentos, que tengan o puedan tener un significativo impacto sobre el medio ambiente.

4. Cada Parte adoptará medidas para asegurar que la participación del público sea posible desde etapas iniciales del proceso de toma de decisiones, de manera que las observaciones del público sean debidamente consideradas y contribuyan en dichos procesos. A tal efecto, cada Parte proporcionará al público, de manera clara, oportuna y comprensible, la información necesaria para hacer efectivo su derecho a participar en el proceso de toma de decisiones.

5. El procedimiento de participación pública contemplará plazos razonables que dejen tiempo suficiente para informar al público y para que este participe en forma efectiva.

6. El público será informado de forma efectiva, comprensible y oportuna, a través de medios apropiados, que pueden incluir los medios escritos, electrónicos u orales, así como los métodos tradicionales, como mínimo sobre:

- a) el tipo o naturaleza de la decisión ambiental de que se trate y, cuando corresponda, en lenguaje no técnico;
- b) la autoridad responsable del proceso de toma de decisiones y otras autoridades e instituciones involucradas;
- c) el procedimiento previsto para la participación del público, incluida la fecha de comienzo y de finalización de este, los mecanismos previstos para dicha participación, y, cuando corresponda, los lugares y fechas de consulta o audiencia pública; y
- d) las autoridades públicas involucradas a las que se les pueda requerir mayor información sobre la decisión ambiental de que se trate, y los procedimientos para solicitar la información.

7. El derecho del público a participar en los procesos de toma de decisiones ambientales incluirá la oportunidad de presentar observaciones por medios apropiados y disponibles, conforme a las circunstancias del proceso. Antes de la adopción de la decisión, la autoridad pública que corresponda tomará debidamente en cuenta el resultado del proceso de participación.

8. Cada Parte velará por que, una vez adoptada la decisión, el público sea oportunamente informado de ella y de los motivos y fundamentos que la sustentan, así como del modo en que se tuvieron en cuenta sus observaciones. La decisión y sus antecedentes serán públicos y accesibles.

9. La difusión de las decisiones que resultan de las evaluaciones de impacto ambiental y de otros procesos de toma de decisiones ambientales que involucren la participación pública deberá realizarse a través de medios apropiados, que podrán incluir los medios escritos, electrónicos u orales, así como los métodos tradicionales, de forma efectiva y rápida. La información difundida deberá incluir el procedimiento previsto que permita al público ejercer las acciones administrativas y judiciales pertinentes.
10. Cada Parte establecerá las condiciones propicias para que la participación pública en procesos de toma de decisiones ambientales se adecúe a las características sociales, económicas, culturales, geográficas y de género del público.
11. Cuando el público directamente afectado hable mayoritariamente idiomas distintos a los oficiales, la autoridad pública velará por que se facilite su comprensión y participación.
12. Cada Parte promoverá, según corresponda y de acuerdo con la legislación nacional, la participación del público en foros y negociaciones internacionales en materia ambiental o con incidencia ambiental, de acuerdo con las reglas de procedimiento que para dicha participación prevea cada foro. Asimismo, se promoverá, según corresponda, la participación del público en instancias nacionales para tratar asuntos de foros internacionales ambientales.
13. Cada Parte alentará el establecimiento de espacios apropiados de consulta en asuntos ambientales o el uso de los ya existentes, en los que puedan participar distintos grupos y sectores. Cada Parte promoverá la valoración del conocimiento local, el diálogo y la interacción de las diferentes visiones y saberes, cuando corresponda.
14. Las autoridades públicas realizarán esfuerzos para identificar y apoyar a personas o grupos en situación de vulnerabilidad para involucrarlos de manera activa, oportuna y efectiva en los mecanismos de participación. Para estos efectos, se considerarán los medios y formatos adecuados, a fin de eliminar las barreras a la participación.
15. En la implementación del presente Acuerdo, cada Parte garantizará el respeto de su legislación nacional y de sus obligaciones internacionales relativas a los derechos de los pueblos indígenas y comunidades locales.
16. La autoridad pública realizará esfuerzos por identificar al público directamente afectado por proyectos y actividades que tengan o puedan tener un impacto significativo sobre el medio ambiente, y promoverá acciones específicas para facilitar su participación.
17. En lo que respecta a los procesos de toma de decisiones ambientales a los que se refiere el párrafo 2 del presente artículo, se hará pública al menos la siguiente información:

- a) la descripción del área de influencia y de las características físicas y técnicas del proyecto o actividad propuesto;
- b) la descripción de los impactos ambientales del proyecto o actividad y, según corresponda, el impacto ambiental acumulativo;
- c) la descripción de las medidas previstas con relación a dichos impactos;
- d) un resumen de los puntos a), b) y c) del presente párrafo en lenguaje no técnico y comprensible;
- e) los informes y dictámenes públicos de los organismos involucrados dirigidos a la autoridad pública vinculados al proyecto o actividad de que se trate;
- f) la descripción de las tecnologías disponibles para ser utilizadas y de los lugares alternativos para realizar el proyecto o actividad sujeto a las evaluaciones, cuando la información esté disponible; y
- g) las acciones de monitoreo de la implementación y de los resultados de las medidas del estudio de impacto ambiental.

La información referida se pondrá a disposición del público de forma gratuita, de conformidad con el párrafo 17 del artículo 5 del presente Acuerdo.

Artículo 8

Acceso a la justicia en asuntos ambientales

1. Cada Parte garantizará el derecho a acceder a la justicia en asuntos ambientales de acuerdo con las garantías del debido proceso.
2. Cada Parte asegurará, en el marco de su legislación nacional, el acceso a instancias judiciales y administrativas para impugnar y recurrir, en cuanto al fondo y el procedimiento:
 - a) cualquier decisión, acción u omisión relacionada con el acceso a la información ambiental;
 - b) cualquier decisión, acción u omisión relacionada con la participación pública en procesos de toma de decisiones ambientales; y

- c) cualquier otra decisión, acción u omisión que afecte o pueda afectar de manera adversa al medio ambiente o contravenir normas jurídicas relacionadas con el medio ambiente.

3. Para garantizar el derecho de acceso a la justicia en asuntos ambientales, cada Parte, considerando sus circunstancias, contará con:

- a) órganos estatales competentes con acceso a conocimientos especializados en materia ambiental;
- b) procedimientos efectivos, oportunos, públicos, transparentes, imparciales y sin costos prohibitivos;
- c) legitimación activa amplia en defensa del medio ambiente, de conformidad con la legislación nacional;
- d) la posibilidad de disponer medidas cautelares y provisionales para, entre otros fines, prevenir, hacer cesar, mitigar o recomponer daños al medio ambiente;
- e) medidas para facilitar la producción de la prueba del daño ambiental, cuando corresponda y sea aplicable, como la inversión de la carga de la prueba y la carga dinámica de la prueba;
- f) mecanismos de ejecución y de cumplimiento oportunos de las decisiones judiciales y administrativas que correspondan; y
- g) mecanismos de reparación, según corresponda, tales como la restitución al estado previo al daño, la restauración, la compensación o el pago de una sanción económica, la satisfacción, las garantías de no repetición, la atención a las personas afectadas y los instrumentos financieros para apoyar la reparación.

4. Para facilitar el acceso a la justicia del público en asuntos ambientales, cada Parte establecerá:

- a) medidas para reducir o eliminar barreras al ejercicio del derecho de acceso a la justicia;
- b) medios de divulgación del derecho de acceso a la justicia y los procedimientos para hacerlo efectivo;

- c) mecanismos de sistematización y difusión de las decisiones judiciales y administrativas que correspondan; y
- d) el uso de la interpretación o la traducción de idiomas distintos a los oficiales cuando sea necesario para el ejercicio de ese derecho.

5. Para hacer efectivo el derecho de acceso a la justicia, cada Parte atenderá las necesidades de las personas o grupos en situación de vulnerabilidad mediante el establecimiento de mecanismos de apoyo, incluida la asistencia técnica y jurídica gratuita, según corresponda.

6. Cada Parte asegurará que las decisiones judiciales y administrativas adoptadas en asuntos ambientales, así como su fundamentación, estén consignadas por escrito.

7. Cada Parte promoverá mecanismos alternativos de solución de controversias en asuntos ambientales, en los casos en que proceda, tales como la mediación, la conciliación y otros que permitan prevenir o solucionar dichas controversias.

Artículo 9

Defensores de los derechos humanos en asuntos ambientales

1. Cada Parte garantizará un entorno seguro y propicio en el que las personas, grupos y organizaciones que promueven y defienden los derechos humanos en asuntos ambientales puedan actuar sin amenazas, restricciones e inseguridad.

2. Cada Parte tomará las medidas adecuadas y efectivas para reconocer, proteger y promover todos los derechos de los defensores de los derechos humanos en asuntos ambientales, incluidos su derecho a la vida, integridad personal, libertad de opinión y expresión, derecho de reunión y asociación pacíficas y derecho a circular libremente, así como su capacidad para ejercer los derechos de acceso, teniendo en cuenta las obligaciones internacionales de dicha Parte en el ámbito de los derechos humanos, sus principios constitucionales y los elementos básicos de su sistema jurídico.

3. Cada Parte tomará medidas apropiadas, efectivas y oportunas para prevenir, investigar y sancionar ataques, amenazas o intimidaciones que los defensores de los derechos humanos en asuntos ambientales puedan sufrir en el ejercicio de los derechos contemplados en el presente Acuerdo.

Artículo 10
Fortalecimiento de capacidades

1. Para contribuir a la implementación de las disposiciones del presente Acuerdo, cada Parte se compromete a crear y fortalecer sus capacidades nacionales, sobre la base de sus prioridades y necesidades.
2. Cada Parte, con arreglo a sus capacidades, podrá tomar, entre otras, las siguientes medidas:
 - a) formar y capacitar en derechos de acceso en asuntos ambientales a autoridades y funcionarios públicos;
 - b) desarrollar y fortalecer programas de sensibilización y creación de capacidades en derecho ambiental y derechos de acceso para el público, funcionarios judiciales y administrativos, instituciones nacionales de derechos humanos y juristas, entre otros;
 - c) dotar a las instituciones y organismos competentes con equipamiento y recursos adecuados;
 - d) promover la educación, la capacitación y la sensibilización en temas ambientales mediante, entre otros, la inclusión de módulos educativos básicos sobre los derechos de acceso para estudiantes en todos los niveles educacionales;
 - e) contar con medidas específicas para personas o grupos en situación de vulnerabilidad, como la interpretación o traducción en idiomas distintos al oficial, cuando sea necesario;
 - f) reconocer la importancia de las asociaciones, organizaciones o grupos que contribuyan a formar o sensibilizar al público en derechos de acceso; y
 - g) fortalecer las capacidades para recopilar, mantener y evaluar información ambiental.

Artículo 11

Cooperación

1. Las Partes cooperarán para el fortalecimiento de sus capacidades nacionales con el fin de implementar el presente Acuerdo de manera efectiva.
2. Las Partes prestarán especial consideración a los países menos adelantados, los países en desarrollo sin litoral y los pequeños Estados insulares en desarrollo de América Latina y el Caribe.
3. A efectos de la aplicación del párrafo 2 del presente artículo, las Partes promoverán actividades y mecanismos tales como:
 - a) diálogos, talleres, intercambio de expertos, asistencia técnica, educación y observatorios;
 - b) desarrollo, intercambio e implementación de materiales y programas educativos, formativos y de sensibilización;
 - c) intercambio de experiencias sobre códigos voluntarios de conducta, guías, buenas prácticas y estándares; y
 - d) comités, consejos y plataformas de actores multisectoriales para abordar prioridades y actividades de cooperación.
4. Las Partes alentarán el establecimiento de alianzas con Estados de otras regiones, organizaciones intergubernamentales, no gubernamentales, académicas y privadas, así como organizaciones de la sociedad civil y otros actores de relevancia en la implementación del presente Acuerdo.
5. Las Partes reconocen que se debe promover la cooperación regional y el intercambio de información con respecto a todas las manifestaciones de las actividades ilícitas contra el medio ambiente.

Artículo 12
Centro de intercambio de información

Las Partes contarán con un centro de intercambio de información de carácter virtual y de acceso universal sobre los derechos de acceso. Este centro será operado por la Comisión Económica para América Latina y el Caribe, en su calidad de Secretaría, y podrá incluir medidas legislativas, administrativas y de política, códigos de conducta y buenas prácticas, entre otros.

Artículo 13
Implementación nacional

Cada Parte, de acuerdo con sus posibilidades y de conformidad con sus prioridades nacionales, se compromete a facilitar medios de implementación para las actividades nacionales necesarias para cumplir las obligaciones derivadas del presente Acuerdo.

Artículo 14
Fondo de Contribuciones Voluntarias

1. Queda establecido un Fondo de Contribuciones Voluntarias para apoyar el financiamiento de la implementación del presente Acuerdo, cuyo funcionamiento será definido por la Conferencia de las Partes.
2. Las Partes podrán realizar contribuciones voluntarias para apoyar la implementación del presente Acuerdo.
3. La Conferencia de las Partes, conforme al párrafo 5 g) del artículo 15 del presente Acuerdo, podrá invitar a otras fuentes a aportar recursos para apoyar la implementación del presente Acuerdo.

Artículo 15
Conferencia de las Partes

1. Queda establecida una Conferencia de las Partes.
2. El Secretario Ejecutivo de la Comisión Económica para América Latina y el Caribe convocará la primera reunión de la Conferencia de las Partes a más tardar un año después de la entrada en vigor del presente Acuerdo. En lo sucesivo, se celebrarán reuniones ordinarias de la Conferencia de las Partes a los intervalos regulares que decida la Conferencia.

3. Se celebrarán reuniones extraordinarias de la Conferencia de las Partes cuando esta lo estime necesario.

4. En su primera reunión, la Conferencia de las Partes:

- a) deliberará y aprobará por consenso sus reglas de procedimiento, que incluirán las modalidades para la participación significativa del público; y
- b) deliberará y aprobará por consenso las disposiciones financieras que sean necesarias para el funcionamiento e implementación del presente Acuerdo.

5. La Conferencia de las Partes examinará y fomentará la aplicación y efectividad del presente Acuerdo. A ese efecto:

- a) establecerá por consenso los órganos subsidiarios que considere necesarios para la aplicación del presente Acuerdo;
- b) recibirá y examinará los informes y las recomendaciones de los órganos subsidiarios;
- c) será informada por las Partes de las medidas adoptadas para la implementación del presente Acuerdo;
- d) podrá formular recomendaciones a las Partes relativas a la implementación del presente Acuerdo;
- e) elaborará y aprobará, si procede, protocolos al presente Acuerdo para su posterior firma, ratificación, aceptación, aprobación y adhesión;
- f) examinará y aprobará propuestas de enmienda al presente Acuerdo, de conformidad con las disposiciones del artículo 20 del presente Acuerdo;
- g) establecerá directrices y modalidades para la movilización de recursos, financieros y no financieros, de diversas fuentes para facilitar la implementación del presente Acuerdo;
- h) examinará y adoptará cualquier otra medida necesaria para alcanzar el objetivo del presente Acuerdo; y
- i) realizará cualquier otra función que el presente Acuerdo le encomiende.

Artículo 16
Derecho a voto

Cada Parte en el presente Acuerdo dispondrá de un voto.

Artículo 17
Secretaría

1. El Secretario Ejecutivo de la Comisión Económica para América Latina y el Caribe ejercerá las funciones de secretaría del presente Acuerdo.
2. Las funciones de la Secretaría serán las siguientes:
 - a) convocar y organizar las reuniones de las Conferencias de las Partes y de sus órganos subsidiarios, prestando los servicios necesarios;
 - b) prestar asistencia a las Partes, cuando así lo soliciten, para el fortalecimiento de capacidades, incluido el intercambio de experiencias e información y la organización de actividades, de conformidad con los artículos 10, 11 y 12 del presente Acuerdo;
 - c) concretar, bajo la orientación general de la Conferencia de las Partes, los arreglos administrativos y contractuales necesarios para desempeñar con eficacia sus funciones; y
 - d) llevar a cabo las demás funciones de secretaría establecidas en el presente Acuerdo y cualquier otra que determine la Conferencia de las Partes.

Artículo 18
Comité de Apoyo a la Aplicación y el Cumplimiento

1. Queda establecido un Comité de Apoyo a la Aplicación y el Cumplimiento como órgano subsidiario de la Conferencia de las Partes para promover la aplicación y apoyar a las Partes en la implementación del presente Acuerdo. Sus reglas de composición y funcionamiento serán establecidas por la Conferencia de las Partes en su primera reunión.

2. El Comité tendrá carácter consultivo, transparente, no contencioso, no judicial y no punitivo, para examinar el cumplimiento de las disposiciones del presente Acuerdo y formular recomendaciones, conforme a las reglas de procedimiento establecidas por la Conferencia de las Partes, asegurando una participación significativa del público y considerando las capacidades y circunstancias nacionales de las Partes.

Artículo 19

Solución de controversias

1. Si surge una controversia entre dos o más Partes respecto de la interpretación o de la aplicación del presente Acuerdo, esas Partes se esforzarán por resolverlo por medio de la negociación o por cualquier otro medio de solución de controversias que consideren aceptable.

2. Cuando una Parte firme, ratifique, acepte o apruebe el presente Acuerdo o se adhiera a él, o en cualquier otro momento posterior, podrá indicar por escrito al Depositario, en lo que respecta a las controversias que no se hayan resuelto conforme al párrafo 1 del presente artículo, que acepta considerar obligatorio uno o los dos medios de solución siguientes en sus relaciones con cualquier Parte que acepte la misma obligación:

a) el sometimiento de la controversia a la Corte Internacional de Justicia;

b) el arbitraje de conformidad con los procedimientos que la Conferencia de las Partes establezca.

3. Si las Partes en la controversia han aceptado los dos medios de solución de controversias mencionados en el párrafo 2 del presente artículo, la controversia no podrá someterse más que a la Corte Internacional de Justicia, a menos que las Partes acuerden otra cosa.

Artículo 20

Enmiendas

1. Cualquier Parte podrá proponer enmiendas al presente Acuerdo.

2. Las enmiendas al presente Acuerdo se adoptarán en una reunión de la Conferencia de las Partes. La Secretaría comunicará el texto de toda propuesta de enmienda a las Partes al menos seis meses antes de la reunión en que se proponga su adopción. La Secretaría comunicará también las propuestas de enmienda a los signatarios del presente Acuerdo y al Depositario, para su información.

3. Las Partes procurarán adoptar las enmiendas por consenso. En caso que una enmienda sea sometida a votación, se requerirá una mayoría de tres cuartos de las Partes presentes y votantes en la reunión para ser adoptada.

4. El Depositario comunicará la enmienda adoptada a todas las Partes para su ratificación, aceptación o aprobación.

5. La ratificación, aceptación o aprobación de una enmienda se notificará por escrito al Depositario. La enmienda que se adopte con arreglo al párrafo 3 del presente artículo entrará en vigor para las Partes que hayan consentido en someterse a las obligaciones establecidas en ella el nonagésimo día contado a partir de la fecha de depósito de los instrumentos de ratificación, aceptación o aprobación de al menos la mitad del número de Partes en el presente Acuerdo al momento en que se adoptó la enmienda. Desde esa fecha, la enmienda entrará en vigor para cualquier otra Parte que consienta en someterse a las obligaciones establecidas en ella el nonagésimo día contado a partir de la fecha en que haya depositado su instrumento de ratificación, aceptación o aprobación de la enmienda.

Artículo 21

Firma, ratificación, aceptación, aprobación y adhesión

1. El presente Acuerdo estará abierto a la firma de todos los países de América Latina y el Caribe incluidos en el Anexo 1, en la Sede de las Naciones Unidas en Nueva York, del 27 de septiembre de 2018 al 26 de septiembre de 2020.

2. El presente Acuerdo estará sujeto a la ratificación, la aceptación o la aprobación de los Estados que lo hayan firmado. Estará abierto a la adhesión de todos los países de América Latina y el Caribe incluidos en el Anexo 1 que no lo hayan firmado, a partir del día siguiente a la fecha en que expire el plazo para la firma del Acuerdo. Los instrumentos de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión se depositarán en poder del Depositario.

Artículo 22
Entrada en vigor

1. El presente Acuerdo entrará en vigor el nonagésimo día contado a partir de la fecha en que haya sido depositado el undécimo instrumento de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión.
2. Respecto de cada Estado que ratifique, acepte o apruebe el presente Acuerdo o que se adhiera a él después de haber sido depositado el undécimo instrumento de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión, el presente Acuerdo entrará en vigor el nonagésimo día contado a partir de la fecha en que dicho Estado haya depositado su instrumento de ratificación, aceptación, aprobación o adhesión.

Artículo 23
Reservas

No se podrán formular reservas al presente Acuerdo.

Artículo 24
Denuncia

1. En cualquier momento después de la expiración de un plazo de tres años contados a partir de la fecha de entrada en vigor del presente Acuerdo respecto de una Parte, esa Parte podrá denunciar el presente Acuerdo mediante notificación hecha por escrito al Depositario.
2. La denuncia cobrará efecto al cabo de un año contado desde la fecha en que el Depositario haya recibido la notificación correspondiente o, posteriormente, en la fecha que se indique en la notificación.

Artículo 25
Depositario

El Secretario General de las Naciones Unidas será el Depositario del presente Acuerdo.

Artículo 26
Textos auténticos

El original del presente Acuerdo, cuyos textos en los idiomas español e inglés son igualmente auténticos, se depositará en poder del Secretario General de las Naciones Unidas.

EN FE DE LO CUAL los infrascritos, debidamente autorizados para ello, han firmado el presente Acuerdo.

HECHO en Escazú, Costa Rica, en el cuarto día de marzo de dos mil dieciocho.

Anexo 1

–	Antigua y Barbuda	–	Haití
–	Argentina (la)	–	Honduras
–	Bahamas (las)	–	Jamaica
–	Barbados	–	México
–	Belice	–	Nicaragua
–	Bolivia (Estado Plurinacional de) (el)	–	Panamá
–	Brasil (el)	–	Paraguay (el)
–	Chile	–	Perú (el)
–	Colombia	–	República Dominicana (la)
–	Costa Rica	–	Saint Kitts y Nevis
–	Cuba	–	San Vicente y las Granadinas
–	Dominica	–	Santa Lucía
–	Ecuador (el)	–	Suriname
–	El Salvador	–	Trinidad y Tabago
–	Granada	–	Uruguay (el)
–	Guatemala	–	Venezuela (República Bolivariana de) (la)
–	Guyana		

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Regional Agreement on Access to Information, Public Participation and Justice in Environmental Matters in Latin America and the Caribbean, adopted at Escazú on 4 March 2018, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme de l'Accord régional sur l'accès à l'information, la participation publique et l'accès à la justice à propos des questions environnementales en Amérique latine et dans les Caraïbes, adopté à Escazú le 4 mars 2018, dont l'original est déposé auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

For the Secretary-General,
Under-Secretary-General
for Legal Affairs and
United Nations Legal Counsel

Pour le Secrétaire général,
Le Secrétaire général adjoint
aux affaires juridiques et
Conseiller juridique des Nations Unies

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Miguel de Serpa Soares', with a stylized initial 'M'.

Miguel de Serpa Soares

United Nations
New York, 3 April 2018

Organisation des Nations Unies
New York, le 3 avril 2018

Certified true copy (XXVII-18)
Copie certifiée conforme (XXVII-18)
April 2018/avril 2018

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ฟังก์ชันได้

ชั้น 6-7 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์: **0-2141-3800, 0-2141-3900** สายด่วนร้องเรียน: **1377** (ในเวลาราชการ)

อีเมลติดต่อ: **info@nhrc.or.th** อีเมลกลาง: **saraban@nhrc.or.th** (รับ-ส่งเอกสาร)

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พื้นที่ภาคใต้

อาคารสันติภาพ สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เลขที่ 31 ถ.กาญจนวนิชย์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทรศัพท์: **074-201-333** โทรสาร: **074-201-334**

อีเมลติดต่อ: **nhrc.south@nhrc.or.th**